JAARGANG 32 • NUMMER 1 • MAART 2014

OpNieuw

TOURIST TSUNAMI

BLAD VOOR DE AMSTERDAMSE NIEUWMARKTBUURT

Anna Cruson

Henk Oldeman

Dunya Willeman

Martyn Overweel

Martijn van der Molen

Evert van Voskuilen

Maud van der Wiel

Roos Hendriks

Jorge Bolle

Eva Kalle

Colofon
OpNieuw is het blad voor de Nieuwmarktbuurt, door en voor buurtbewoners. OpNieuw wordt gratis huis aan huis verspreid in het gebied dat begrensd wordt door Geldersekade, Oosterdok, Oudeschans, Zwanenburgwal, Staalkade, en 's Gravelandseveer, Kloveniersburgwal en Nieuwmarkt en op Uilenburg.
Stadsdeel Centrum financiert mede het blad via Wijkcentrum D'Oude Stadt. Het blad ontvangt bijdragen van o.a. Ymere, de Koninklijke Nederlandse Akademie voor Wetenschappen en Rabobank Amsterdam. Plaatsing van ingezonden brieven betekent niet dat de redactie instemt met de inhoud.

Redactie
Tom Blits (vormgeving), Jorge Bolle, Anna Cruson, Sati Dielemans-Hak, Roos Hendriks, Eva Kalle, Martijn van der Molen, Henk Oldeman, Martyn Overweel, Evert van Voskuilen, Maud van de Wiel, Gerrit Wijnhoud en Dunya Willeman.

Medewerkers aan dit nummer
Bert Baanders, Linda van Beest, Pieter Bol, Peter Commandeur, Tessel Dekker, Hea, Henk Delaere, Rosa van Giezen, Wil Joosten_Gillot, Maarten Henket, Vita en Daniel Hooglandt, Welmoed Koekebakker en Greet van der Krieke.

Voorplaat
Martyn F. Overweel

Bestuur Stichting OpNieuw
Iek Boeles, Paula Bosch, Carl Everaert en Gerda Kievit.

ANBI
OpNieuw is bij de Belastingdienst geregistreerd als ANBI. Dit betekent dat uw giften fiscaal aftrekbaar zijn.
Uitgave: Stichting OpNieuw Amsterdam
K.v.K.: 41209382

Redactieadres
Recht Boomssloot 52, 1011 EC Amsterdam
opnieuw@nieuwmarktbuurt.nl
020-6245559 (Henk Oldeman)

Advertenties
everaert@everaert.nl
06-21807998 / 020-6242245 (Carl Everaert)
De advertentieprijs voor 2014 is vastgesteld 0p €0,90 zwart/wit en €1 kleur, per vierkante centimeter.

OpNieuw online: www.opnieuw.nu

Deadline volgende OpNieuw: 12 mei
2014 © Alle rechten voorbehouden

'Jullie moeten niet zo zeuren'

Aldus burgervader Van der Laan tegen de deelnemers aan het Burgwallenoverleg, die kritiek uitten op zaken rond het 1012-project. Ook de bewoners van de Nieuwmarktbuurt die zich verzetten tegen de plannen voor een nieuwe horecagelegenheid op de Raamgracht worden door de verantwoordelijke wethouder weggezet als zeurpieten: "Babyboomers willen rust. Maar de binnenstad is geen plek voor rust."
Toch zijn de plannen voor SOHO House aan de Raamgracht opeens van de baan. Komt het door de aanstaande gemeenteraadsverkiezingen dat de politiek opeens oor heeft voor de bewoners van de binnenstad? Lees het verslag van Alexandra van Houcke en de overpeinzingen van Sati Dielemans over de wederzijdse afhankelijkheid tussen de buurtbewoners en hun vertegenwoordigers in de Stadsdeelraad.
Die dus op het punt staat te verdwijnen. Ervoor in de plaats komt een "bestuurscommisie". In Centrum en Oost hebben bewoners zich aangemeld voor deze verkiezingen. Met een zetel in de bestuurscommissie hopen zij meer invloed te krijgen. De kersverse stichting Bewoners Buurtbelangen Binnenstad publiceert in dit nummer een lijst met argumenten waarom lokaal stemmen loont.
Genoeg gezeurd! Er is natuurlijk ook weer aandacht voor allerlei leuks. De Pintobieb gaat weer open! Er komt (met uw steun) een mooie nieuwe tuin voor de bewoners van het Centrum! Feike Boschma gaat voor het eerst een voorstelling doen in de Nieuwmarktbuurt! De Zuidertoren bestaat 400 jaar!

Het volgende nummer van OpNieuw gaat over ouder worden in de Nieuwmarktbuurt. Zijn er mensen in de knel gekomen door de bezuinigingen? Wat gebeurt er in de Flesseman? Hoe gaat het met Stadsdorp Nieuwmarkt? Bijdragen en reacties van onze lezers heten wij van harte welkom.

Roos Hendriks

We hebben de volgende donaties ontvangen: 50,- euro van mevrouw E.Wijnne-van Wageningen, 30,- euro van H.P. Willers

5 SOHO House, de druppel die de emmer deed overlopen. *Alexandra van Houcke*

17 Het voelde alsof ik een kleindochter wegbracht. *Henk Oldeman*

29 "Hee, ze gingen leven. Verbijsterend!" Het fascineerde hem zo dat 't hem nooit meer zou loslaten. *Welmoed Bakker* interviewt Feike Boschma

25 Of mogen er straks geen oude mensen meer in mijn buurt wonen? *Linda van Beest*

9 Blijven opletten en meepraten. Het helpt .... soms. *Sati Dielemans*

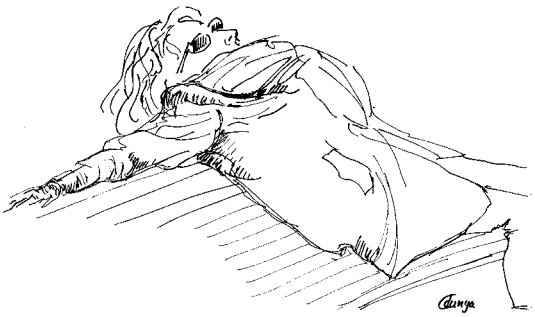

11 "Ren die eikel achterna en trek zijn haar uit zijn kop". *Martijn van der Molen*

En verder

10 Een afschuwelijke herinnering, *Wil Joosten-Gillot*

10 Waarom lokaal stemmen

13 Ons kent Ons, *Eva Kalle*

14 Magie, *Peter Commandeur*

15 1597, Amsterdam (vervolg), *Vita*

17 Woonbootbezorger, *Jorge Bolle*

19 Bewegingscursussen in de Boomsspijker

19 Tatski&Kar

20 Huis de Pinto blijft, *Tessel Dekkers*

22 Keukengeheimen, *Anna Cruson*

23 Een nieuwe huisarts op de Kalkmarkt

24 Lezersaanbieding: Elektra in het Compagnietheater

26 Gedichtenpagina

30 Feest Zuidertoren 400 jaar!

31 Anagrammatica, *Maarten Henket*

32 Nieuwmarkt Insula, *Evert van Voskuilen*

33 Plant een droomboompje in het Olifantonibos!

34 Johannes-Passion in de Zuiderkerk

Logo's Websites &Meer

Gratis advies

UPDATES VAN vormwijs

Bloedstraat 17-B / 06 413 968 16 vormwijs.nl

KNUFFELS

De Speelgoedwinkel waar beweging in zit!

Sint Antoniesbreestraat 51A

(Bijna) Altijd open?

020 - 427 38 62

(Atelier Bruno Jonker sinds 1981)

jnc-ict

ontwerp, aanleg en beheer van bedrijfsautomatisering en automatiseringsprojecten

Gebruikt u nog Windows XP of Office 2003? Op 8 april 2014 stopt Microsoft met het repareren van beveilingslekken voor Windows XP en Office 2003. Uw computer staat vanaf die datum wagenwijd open voor allerlei soorten van misbruik.

U dient tijdig over te stappen naar een latere versie van Windows en Office. Wij kunnen deze wijziging zonder onderbreking van uw bereikbaarheid uitvoeren. Neem vrijblijvend contact met ons op voor advies.

jnc-ict
Jonathan Cohen
www.jnc-ict.nl

Jonas Daniël Meijerplein 36
020-627 4732 / 06-2506 4567
info@jnc-ict.nl

Verhuisplannen? Bel Remco Panman

Makelaar in Mokum - specialist van de Amsterdamse binnenstad

020 makelaars remco@020makelaars.nl | 06 - 53 81 6281 NVM

MANTELAAR

De op één na beste oplossing

Wij geloven dat de beste hulp persoonlijke hulp is. Daarom hebben wij Mantelaar opgericht. Een sterk netwerk van betrokken zorgstudenten.

Maak nu vrijblijvend kennis met ons
Welkomsttarief eerste zorguren € 10,-
020 2050 949

u verdient een **mantelaar.nl**

ARCHIE

ArchieMetaal, maatwerkspecialist

Sinds 1991 uw buurtsmid. Wij zijn metaalbewerkers met passie voor vormgeving en architectuur.
Voor al uw maatwerk in R.V.S., staal en aluminium.
Ook voor reparaties en plaatwerk.
ArchieMetaal – Jacques Minten
Nieuwe Uilenburgerstraat 68 – 1011 LV Amsterdam
020-6389207 – info@archie-bv.nl – www.archie-bv.nl

Kras

TECHNISCH BEHEER EN BEGELEIDING

VOORBEREIDING EN/OF TOEZICHT VAN

PLANMATIG ONDERHOUD

VOOR VERENIGING VAN EIGENAREN

www.krasbeheer.nl

BEVLOGEN - ONAFHANKELIJK - BETROKKEN

CEA

Fiscaledienssten

Op zoek naar een boekhouder en Belastingconsulent. Maak een afspraak voor een gratis gesprek.

Adres: Veembroederhof 105
Voor meer informatie bel: 020 - 623 39 32
www.cea-fiscaledienssten.nl

De kunst van het opladen van je energie

Zhan Zhuang Chi Kung

Koningstraat 36
06 12772426
www.chcconsult.com

Babyboomer vs SOHO House

Door Alexandra van Houcke

Dat de spanning tussen inwoners van hartje Amsterdam en de toeristenbranche oploopt, werd pijnlijk zichtbaar bij de strijd tegen de komst van de exclusieve internationale sociëteit SOHO House in het oude WPG gebouw op de Raamgracht. Bijna veertig jaar na de metrorellen dreigde er een nieuwe opstand om "het behoud van de leefbaarheid van de buurt," aldus actievoerders. Met succes, de deelraadscommissie sprak zich halverwege januari uit tegen de komst van SOHO House op deze locatie en dat betekent dat de sociëteit niet in de Nieuwmarktbuurt komt. Paul Geertman, directeur van vastgoedbedrijf Aedes Real Estate, die de oude schuilkerk onder voorbehoud had gekocht en aan SOHO House had willen verhuren, is woest. "SOHO House is de dupe geworden van een groep van tachtig actievoerders, die ingespeeld hebben op gevoelens van ongenoegen in de buurt over de grote toestroom van toeristen. SOHO House zou helemaal niet voor toenemende drukte in de omgeving hebben gezorgd. Het is ook geen initiatief dat zich op toeristen richt. De actievoerders hebben feiten verdraaid en consequent een verkeerd beeld geschetst in de media van wat SOHO House ging inhouden. Op deze manier bepalen een paar mensen op oneigenlijke argumenten de agenda voor de stad en dat is slecht voor Amsterdam."

Een petitie, een demonstratie, media-acties, gelobby bij de deelraad… Buurtbewoners hebben een felle strijd gestreden tegen de plannen van de internationale club SOHO House om zich vanaf 2015 in een eeuwenoude schuilkerk van ruim duizend vierkante meter plus drie kantoorpanden op de Raamgracht te vestigen. De sociëteit was bereid zich voor 25 jaar vast te leggen en wilde een ledenruimte, 38 hotelkamers, fitnessruimte, bioscoop en een restaurant (allen besloten) in het gebouw openen. Momenteel zijn 35 duizend mensen internationaal lid van de van oorsprong Londense Soho House Group, die elf vestigingen in zeven populaire steden heeft. 18 duizend mensen staan op de wachtlijst. Leden moeten "professional zijn in de creatieve sector," aldus vastgoedondernemer Geertman. Hij had de schuilkerk onder voorbehoud gekocht van de Weekbladpersgroep (Vrij Nederland, Opzij). SOHO House leden zoeken elkaar in de clubs in verschillende grote steden op, netwerken en overnachten daar. Lidmaatschap kost buitenlandse bezoekers 1250 euro per jaar. Omdat het voorbehoud van de koop was dat het stadsdeel zou instemmen met een vergunning voor SOHO House, gaat de deal niet door. Behalve de VVD-fractie, die verdeeld is, waren alle partijen tegen de komst. "We kunnen weer van voren af aan beginnen," verzucht Geertman.

Babyboomers

"Het zijn babyboomers die de plannen hebben gedwarsboomd," zegt verantwoordelijk wethouder Boudewijn Oranje (D66), "We hebben te maken met vergrijzing van het Centrum. Babyboomers willen rust. Maar de binnenstad is geen plek voor rust. De strijd tegen SOHO House is een uiting van dit probleem." Oranje was van het begin af aan positief over het plan om SOHO House op de Raamgracht te vestigen. "De inkomsten uit hoogwaardig toerisme dragen bij aan de economische welvaart van de stad. Daar zit het geld. We willen in de top 5 van belangrijkste creatieve steden van Europa komen, een creatief imago trekt bezoekers met geld aan," vertelt wethouder Oranje, "SOHO House is een ontmoetingsplek voor creatieve ondernemers. Carolien Gehrels (Wethouder Cultuur centrale stad, PvdA) is zelf in New York gaan kijken wat SOHO House precies is. Ze zag het economisch belang van de exclusieve club voor de stad in en heeft die uitgenodigd naar Amsterdam te komen."

SOHO House heeft aangegeven in de binnenstad van Amsterdam te willen zitten. "Andere topsteden hebben verschillende belangrijke centra. Amsterdam niet, dit is het culturele hart van de stad," zegt Geertman, "Wij hebben de dialoog gezocht met buurt om tegemoet te komen aan de bezwaren. We hebben geprobeerd uit te leggen dat Soho House zich voegt naar de omgeving. Dat er grote verschillen tussen de vestigingen zijn. We hebben de vertegenwoordigers meerdere malen benaderd voor een gesprek. Maar na één eerste gesprek in oktober, waarin wij

ze op de hoogte hebben gesteld dat het initiatief eraan kwam, waren ze niet geïnteresseerd in overleg. Ze hadden vanaf dag één blijkbaar hun eigen conclusies getrokken."

Geertman denkt dat het verzet tegen SOHO House te maken heeft met een groter ongenoegen van buurtbewoners over de overkill aan goedkoop toerisme. De uiteindelijke beslissing van de deelraad komt volgens hem voort uit verkiezingsbelangen. "Ik heb positieve gesprekken gevoerd met vrijwel alle partijen van het stadsdeel. Maar blijkbaar zijn sommige partijen na die gesprekken alsnog van gedachten veranderd. Dat de deelraad uiteindelijk tegen is, heeft –neem ik aan– te maken met de verkiezingsstrijd. De partijen wisten heel goed dat SOHO House niet voor toenemende drukte zou hebben gezorgd, ze hebben zich niet door feiten, maar door emoties van omwonenden laten leiden."

Bij wat rondvraag zijn het niet alleen de babyboomers die de maat vol vinden, maar hebben heel veel buurtbewoners het gehad met het 'Venetië-effect van de afgelopen jaren'.

Een van de laatste stille stukjes

Roos Lubbers van actiegroep NOSOHO ziet dat anders. "Voor de binnenstad geldt een hotelstop, tenzij een hotel een uniek concept is dat iets bijdraagt aan de omgeving. Buurtbewoners hadden de club niet eens in gekund, maar zouden wel gebukt zijn gegaan onder de overlast. Het is niet voor niets dat meer dan 1000 bewoners de petitie tegen de komst hebben ondertekend. We hebben overleg gehad met Geertman. Hij kwam om een draagvlak te creëren, maar wist alles beter en wilde niet naar ons luisteren. Het was voor de buurt een slecht plan. Dit is een van de laatste stille stukjes van de Nieuwmarkt. De hippe creatieve feestgangers zouden op straat voor geluidsoverlast hebben gezorgd en denk eens aan de extra verkeersdrukte vanwege alle taxi's en leveranciers, die hier langs deze kleine grachten hadden moeten gaan rijden."

Lubbers voldoet aan het profiel dat Oranje heeft geschetst, ze is babyboomer en wil rust. Ze woont in een ruim appartement pal naast de schuilkerk. Hoge ramen kijken uit over een stille, brede gracht, statige huizen en het universiteitsgebouw.

"Dat de deelraad naar de inwoners van de Nieuwmarkt heeft geluisterd, is zijn democratische plicht. Politici zijn er om ons, de kiezers, te vertegenwoordigen, niet internationale sociëteiten als SOHO House. Eerder hebben we de komst van het DROOG Design hotel met sociëteit in het oude GGD-gebouw tegengehouden. Het is wat ons betreft een beetje afgelopen met de vercommercialisering van deze buurt."

Lubbers start haar computer en laat foto's zien van buitenlandse vestigingen van SOHO House. Plaatjes van beroemdheden, uitzinnige feesten, cocktails, hippe kapsels en nieuw geld komen langs.

NOSOHO heeft mailcontact met een New Yorkse actiegroep, die de komst van SOHO House in een historisch pand in de buurt probeert tegen te houden. Ze noemen SOHO House 'De Starbucks van het nachtleven'. Ook daar botst de buurt met het massatoerisme.

"Het toerisme neemt steden over, alles wordt daardoor hetzelfde, buurten verliezen hun karakter en de mensen die er wonen moeten plaatsmaken voor bezoekers," zegt Lubbers.

Weken voor het interview zit tijdens een informatieavond in de Zuiderkerk de zaal bomvol met voornamelijk vijftigplussers. Er hangt een activistisch sfeertje. Het is dezelfde generatie die in de jaren zeventig door de metrorellen wist te voorkomen dat de oude buurt door de gemeente zou worden platgegooid en vervangen door kantoren. Ook toen voerde de gemeente geld voor de stad als geheel als argument op. De buurt werd destijds door de activisten hermetisch afgesloten. Het kwam tot hevige gevechten tussen inwoners en politie. Met een ondergrondse radiozender hielden buurtbewoners elkaar op de hoogte van

ONDERNEMERS IN DE NIEUWMARKTBUURT

In eenvoud de schoonheid

Patrick van Gerwen, de man achter **vormwijs**, komt uit een familie van ondernemers en het is dus niet gek dat hij eigen baas is. Dat hij in de vormgeving terecht zou komen was minder duidelijk. Ja, hij was de beste tekenaar van de klas maar het liefst wilde hij piloot worden.
Via een familielid kwam hij terecht op het Grafisch Lyceum Amsterdam (heet nu het Media college Amsterdam) en daar ontwaakte de vormgever. Na zijn opleiding aan de Willem de Kooning Academie Rotterdam liep hij stage bij een van de toptien ontwerpbureaus van Nederland, Studio Dumbar.

Inmiddels is hij alweer een paar jaar bezig en heeft zijn studio in het hartje van de Nieuwmarkt. Zijn website, www.vormwijs.nl bevat niet alleen heel mooie ontwerpen maar ook veel uitleg. Zo schetst hij de hele ontstaansgeschiedenis van een logo, van de prilste schetsjes tot en met het eindresultaat. Daarnaast legt hij onder het kopje "educatief" veel uit over het vak vanuit diverse invalshoeken. Vijftig procent van zijn werk doet hij voor grote bureaus. Maar ook het MKB heeft zijn warme belangstelling. Niets is zo leuk als een tevreden en trotse ondernemer die zijn logo en/of huisstijl kan presenteren.

acties. Nu doen ze dat via het internet, waardoor de opkomst vanavond hoog is. En hoewel er niet met stenen wordt gegooid, lopen de gemoederen hoog op en wordt er geschreeuwd en gejoeld. Spandoeken met SOHOdemieter op en NOSOHO worden uitgedeeld. Geertman wordt weggeboeht. Hij probeert met een vermoeide, geïrriteerde blik de zaal tot rust te manen.

Pretpark

Maar de bewoners van de Nieuwmarktbuurt zijn niet meer rustig. Ze vinden dat de buurt onleefbaar is geworden door het overschot aan toeristen. Van de ongeveer 25 duizend hotelkamers, is bijna de helft in de binnenstad gevestigd, jaarlijks bezoeken 15 miljoen mensen hartje Amsterdam, blijkt uit een trendrapport van de gemeente. Een groot deel gaat langs de Wallen en de coffeeshops in de Nieuwmarktbuurt. En dat heeft zijn weerslag op de leefbaarheid in een woonbuurt als de Nieuwmarkt, waar de negenduizend inwoners minstens vierduizend toeristen per dag langs zien trekken.

Buurtbewoners klagen dat hun van oudsher anarchistisch getinte buurt verandert in een pretpark. Bij wat rondvraag zijn het niet alleen de babyboomers, die de maat vol vinden, maar hebben heel veel buurtbewoners het gehad met het "Venetië-effect van de afgelopen jaren".

Dit effect is op een vrijdagmiddag op weg naar de schuilkerk waar het allemaal om draaide de afgelopen maanden, duidelijk zichtbaar. De smalle straatjes staan vol bezoekers, die op een kaartje de weg zoeken, een groepsrondleiding krijgen of stoned een zak patat staan te eten. Een groep jonge mannen staat in een steegje hun blaas te legen tegen een driehonderd jaar oude muur. Volgens Oranje is het bijzonder dat de Nieuwmarktbuurt naast toeristen zoveel inwoners kent: "In veel toeristische steden in het buitenland is de binnenstad geen woonbuurt. Wij vinden dat de verdeling in hartje Amsterdam 50/50 moet zijn."

De druppel

Maar volgens buurtbewoners ligt het zwaartepunt bij de toeristen. Was de komst van SOHO House de druppel geweest die de toeristische emmer in de Nieuwmarktbuurt zou hebben doen overlopen en de leefbaarheid definitief onmogelijk zou hebben gemaakt?

Lubbers denkt van wel: "We zijn niet tegen SOHO House, we zijn tegen SOHO House hier. De Nieuwmarkt loopt over. Laat ze naar Noord gaan, dat staat te springen om dit soort initiatieven." "SOHO House is het laatste hotel dat in de Nieuwmarktbuurt nog een kans heeft gekregen," zegt Oranje, "Hierna is er een hotelstop in de Nieuwmarktbuurt. En nee, SOHO House was niet de druppel geweest, de toename in overlast was naar verwachting marginaal geweest. Uit onze berekeningen bleek hetzelfde voor verkeersdrukte. Als hier kantoren, woningen of medische voorzieningen komen, zoals omwonenden willen, kan de overlast veel groter zijn. Daarbij komt dat woningen op deze plaats peperduur zouden worden. Als SOHO House voor overlast had gezorgd, hadden ze een boete gekregen. We hadden heel duidelijk vastgesteld wat de regels waren, niet voor overlast zorgen was daar een van, het stadsdeel had daarop toegezien."

Volgens Lubbers waren het loze beloftes. "Stel dat SOHO House niet voor overlast had gezorgd en dat betwijfel ik, het plan was immers dat het een enorme club zou worden, die geld moet halen uit zoveel mogelijk bezoekers, dan nog is het riskant een hotelvergunning te verlenen. Wat was er met die vergunning gebeurd als SOHO House weer weg was gegaan, wat was er dan voor in de plaats gekomen?" "Niks," zegt Oranje: "De hotelvergunning zou alleen voor SOHO House gelden. Als de sociëteit weer zou vertrekken, had de eigenaar op deze plek alleen deze formule mogen doorzetten."

"Het toerisme neemt steden over, alles wordt erdoor hetzelfde, buurten verliezen hun karakter en mensen die er wonen moeten plaatsmaken voor bezoekers."

In de binnenstad behoort tweederde van hotels nu nog tot de zogenaamde budgetklasse, het richt zich op het lagere segment toerisme. Maar uit het trendrapport blijkt dat het toekomstige geld te halen valt uit het hoogwaardig toerisme. SOHO House wordt in het hotelbeleid als voorbeeld genoemd van het soort hotels dat het stadsdeel in het centrum wil hebben. "SOHO House wil alleen naar Amsterdam komen, als ze in de binnenstad kunnen zitten. Daar gebeurt het. Zo niet, dan wijken zij uit naar een andere stad. Dat zou een financiële tegenslag zijn voor Amsterdam. We proberen een ander soort toerisme naar deze buurt te lokken. Een publiek dat het Rijksmuseum wil, niet een Argentijns steakhouse," zegt Oranje.

Maar ook de groepsrondleidingen voor de 'betere' toeristen roepen weerstand op bij de actievoerders. Hoogwaardig of laagwaardig, het toerisme an sich is een heikel punt geworden onder bewoners.

Strijd tegen het massatoerisme

De relschoppers van destijds zijn inmiddels misschien belegen babyboomers geworden, als het om de woonrechten in de Nieuwmarktbuurt gaat beklimmen ze zo weer de barricaden. Ze laten luid en duidelijk van zich horen en vechten met alle mogelijke middelen een strijd tegen het massatoerisme, slag voor slag. Of SOHO House dit gehate massatoerisme in de hand had gewerkt is de vraag. Berekeningen zeggen van niet, de actievoerders zeggen van wel. Hoe dan ook, toerisme lijkt in de binnenstad een vies woord te zijn geworden. En dat pikt de politiek op. De SP-fractie liet tijdens de commissievergadering weten dat zij vindt dat bij elk nieuw hotelinitiatief eerst een draagkrachtmeting in de buurt moet worden gedaan. Een voorstel dat met applaus door de in groten getale aanwezige Nieuwmarktbewoners werd gesteund. Hoewel de andere partijen niet zover wilden gaan, benadrukten ook zij dat het belang van de buurt wat hen betreft voorop staat. Buurtbewoners hebben de stadsdeelpolitici duidelijk gemaakt dat overlast van toeristen het verkiezingspunt van nu is. Lubbers: "Het hotelbeleid stelt dat hotels meer verspreid moeten zijn door de stad. Laten politici zich aan hun eigen beleidsplannen houden. We zetten ons schrap. Ze kunnen niet meer om ons heen."

[Uitgeverij] De Buitenkant
Schippersstraat 11
1011 AZ Amsterdam
jandjong@xs4all.nl

Vraag nu onze nieuwe fondslijst aan!

www.uitgeverijdebuitenkant.nl

Zoekt u de echte traditionele Chinese massage en geneeswijze?

Mercy Chinese Medical Centre in Amsterdam

Dr. Li helpt u bij o.a: slapeloosheid, spanning, migraine, maagklachten, gewrichtsklachten, rugpijn, jicht, schouderpijn, stijve nek, sportblessures, verstuiking, tennisarm, muisarm, beroerte, reuma, zenuwpijn, neurose.
U krijgt een behandeling volgens de Chinese traditionele geneeswijze:
afhankelijk van uw klachten massage, kruidenbehandeling, acupunctuur, enz.

Voor reserveringen:
020-7723536 of 06-42850388
Dr. Zhi Xiong Li
Gevestigd in Chinatown van Amsterdam
Sint Antoniesbreestraat 74
1011 HB Amsterdam

Behandelingen komen eventueel in aanmerking voor terugbetaling door de ziekteverzekering

IN DE restaurant café WAAG
www.indewaag.nl

Wereldgerechten van lokale producten.
Open van 09.00 tot 01.00 voor lunch, borrel en diner!

Heeft uw kind moeite met taal of rekenen? Aan hun inzet ligt het meestal niet. Deze kinderen hebben professionele hulp nodig.

REMEDIAL TEACHING

Voor meer informatie of een afspraak:
Judith de Haan - gediplomeerd Remedial Teacher
Tel: 020-6279155 E-mail: judith_rt@telfort.nl

Me Naam Naan
Thais Specialiteiten Restaurant

Koningsstraat 29
1011 ET Amsterdam
020-4233344
keuken 17:00-22:30
www.menaamnaan.nl

* Authentiek Thais * Specialiteiten uit Noord-Oost Thailand
* Gezellige Ambiance * Reserveren voor grote gezelschappen mogelijk

MAATWERK & RESTAURATIE
HOUTEN RAMEN & DEUREN

WWW.AMSTERDAMSERAMEN.NL

Peter van Lieshout
Asterweg 10
1031 HN Amsterdam
06 27 03 06 87

Sean Little
Plantage Doklaan 8
1018 CM Amsterdam
06 48 19 17 69

INFO@AMSTERDAMSERAMEN.NL

Willekeur

"Wat een slecht idee", zeg ik vaak tegen mijn kat als ze op tafel springt op het moment dat ik de tafel gedekt heb, of als ze tussen de lakens kruipt als ik het bed op wil maken. Voor haar is dat helemaal geen slecht idee, dat begrijp ik. Ze gaat onder zachte dwang weer van de tafel af en krijgt als beloning een stukje worst en als ik zogenaamd boos op haar word en haar eventjes onder het hoeslaken verstop, krijgt ze aandacht. Onze tegenstrijdige belangen zijn helder. Ik wil een schoon gedekte tafel en een fris bed, zij wil lekkers en aandacht.

'Wat een slecht idee", denk ik ook vaak als ik hoor over plannen in Stadsdeel Centrum. Dat ik iets een goed of een slecht idee vind is op zich niet zo relevant. Dat is persoonlijk en ook ik zal me ongetwijfeld schuldig maken aan het "not in my back-yard" principe: alles leuk en aardig, maar niet voor mijn deur. Maar juist om daar los van te komen en als buurtbewoner plannen te kunnen beoordelen, wil ik graag weten wat de plannen zijn, maar ook welke belangen ermee gemoeid zijn. En daar wringt de schoen, want bij veel van de ideeën die geopperd worden door het stadsdeel is het me helemaal niet duidelijk in wiens belang ze zijn. De plannen lijken vaak zo willekeurig tot stand gekomen.

Zo was er het plan voor Soho House op de Raamgracht, een besloten club voor hippe, creatieve mensen met een hotel en ruimte voor evenementen. Dit plan werd gelanceerd terwijl het stadsdeel zelf recentelijk een hotelstop voor het hele centrum heeft afgekondigd. Wat bleek, bij nader onderzoek, dat er een document bestaat "vastgesteld in het DB van 19 nov. 2013" waarin een lijst is opgenomen van ruim 30 hotels die nog wél ontwikkeld mogen worden voordat die stop er komt. Ja, zo kan ik het ook. Eerst ruim dertig locaties beschikbaar maken en dan zeggen dat er in het centrum geen plaats meer is voor hotels.

Ruim duizend mensen uit de buurt waren tegen en toch leek het er even te komen. Hoe kan dat? Internet raadplegen levert een verslag op van een reis van wethouder Gehrels, van de centrale stad, naar New York van 11 tot 16 februari 2013, waarin onder andere een meeting bij Soho House op het programma stond. In dat verslag staat dat deze partij al eerder Amsterdam bezocht heeft om te zoeken naar locaties. Waarom dan niet meteen duidelijk gemaakt wat het beleid is ten aanzien van hotels in de binnenstad en gewezen op andere mogelijkheden in Amsterdam? Dat zou coherent zijn met het beleid van de gemeente om het toerisme te spreiden over de stad. Omdat Soho House dan geen interesse meer zou hebben voor vestiging in Amsterdam? Dus laat je je als lokale politiek chanteren en pas je je eigen beleid maar aan? In wiens belang is dat? In het belang van de city-marketing, dat Amsterdam wil promoten als vestigingsplek voor buitenlandse bedrijven? In het belang van de lokale economie, die gebaat is bij nog meer bezoekers?
Maar nog meer bezoekers hebben we in het centrum nou net niet nodig. Het bruggetje over de Recht Boomsloot is al meerdere keren per dag geblokkeerd door zo'n dertig toeristen die naar hun gids staan te luisteren, de Damstraat is bijna niet meer door te fietsen, in de zomer een plekje vinden op een terras op de Nieuwmarkt is bijkans onmogelijk en sowieso is in het hele centrum van Amsterdam het verzadigingspunt wel bereikt. De grootste klacht van bewoners van het centrum is inmiddels de drukte. Niet de vuilnis, niet het verkeer, niet de onveiligheid, maar de drukte. Op 28 december besloot burgemeester Van der Laan zelfs de Kalverstraat tijdelijk af te sluiten omdat het er zo druk was dat de veiligheid in het geding kwam.

Een ander voorbeeld van willekeur is het plan van een supermarkt die zich graag wil vestigen op de Plantage Middenlaan 19-21. Dit staat in het Jaarplan Gebied Oost 2014 op de website van Stadsdeel Centrum. Ook dit voorstel vereist een aanpassing van het bestemmingsplan. De gebiedscoördinator van Centrum Oost bericht op 20 januari, na vragen uit de buurt, dat er nog geen vergunningen zijn afgegeven en dat de wenselijkheid van een aanpassing van het bestemmingsplan nog besproken moet worden met de politiek verantwoordelijke. De behandelend ambtenaar meldt vervolgens in een e-mail dat er al toezeggingen liggen en dat er de grootste heibel komt als ze daar op terug moeten komen. "Omwonenden kunnen binnen de procedure bezwaar maken", meldt hij ook nog. Bewoners mogen dus bezwaar maken, maar de toezeggingen zijn al gedaan en kunnen niet meer teruggedraaid worden. Dat is toch de omgekeerde wereld, of ben ik nou gek?

Ook bij handhaving lijkt de willekeur te regeren. De groenteboer op de Nieuwmarkt leek plotseling twee uur eerder te moeten gaan sluiten op basis van één klacht, maar de Twee Engelen aan de Kromme Waal krijgt alle ruimte voor de overslag van drank tot laat in de avond, met alle geluidsoverlast van dien. Als je fout parkeert op straat krijg je een fikse boete, want Cition handhaaft goed, maar als je je auto op de stoep zet, gebeurt er niet zo veel, want stadstoezicht handhaaft minder vaak. Snapt u het nog?

Belangen afwegen

Belangen afwegen in een stadsdeel als het centrum van Amsterdam lijkt me niet eenvoudig. Iedereen wil er iets en de druk is groot. Bij de verhouding tussen bewoners en politiek moet ik steeds denken aan een spelletje dat ik als kind deed met mijn grotere zus. Dat gaat zo: je staat tegenover elkaar, pakt elkaars hand en schuift je voeten zo dicht mogelijk naar elkaar toe. Dan hang je als het ware aan elkaar, hou je elkaar in evenwicht en kun je rondjes draaien tot je duizelig wordt. Je moet elkaar goed vasthouden, want als één van de twee tussentijds loslaat val je allebei achterover. Je weet dat je zus je niet laat vallen, en zij weet dat jij niet los laat, maar naarmate je harder zwiert wordt het moeilijker en wordt het risico groter dat je over elkaars voeten struikelt. Dat maakt het spelletje spannend. De enige manier om het tot een goed einde te brengen, is duidelijk stop zeggen als je het niet meer volhoudt.

Zo is het ook met bewoners en politiek. De verhouding is gebaseerd op wederzijdse afhankelijkheid. De stadsdeelraad (en straks de bestuurscommissie) wordt gekozen door de bewoners van het stadsdeel (niet door bedrijven in het buitenland) en ze zijn voor hun stemmen dus afhankelijk van de bewoners. Maar de bewoners mogen maar één keer in de vier jaar kiezen, dus die moeten erop vertrouwen dat degene die zij gekozen hebben gedurende die periode de belangen goed afweegt. Daarom is het zo belangrijk dat het Stadsdeel helder is over de keuzes die er gemaakt worden, waarom ze gemaakt worden en op welk moment bewoners daar hun invloed op uit kunnen oefenen. Maar ook de bewoners mogen niet loslaten. Blijven opletten en meepraten.

Het helpt .... soms

Soho House komt niet op de Raamgracht. In de commissie bouwen en wonen op 14 januari bleek de stadsdeelpolitiek in meerderheid tegen en de ontwikkelaar heeft zich teruggetrokken. De handhaving bij de groenteboer bleek prematuur, dat ze tot acht uur open mogen zijn staat gewoon op papier en gelukkig hadden ze dat papier nog. En ik las in de krant dat Stadstoezicht ook weer meer gaat handhaven, dus misschien dat er ook eens gekeken kan worden naar de geluidsoverlast die de Twee Engelen veroorzaakt. En over die supermarkt zijn we waarschijnlijk ook nog niet uitgepraat.

Sati Dielemans

Nieuwmarktverhalen

Een afschuwelijke herinnering

Ik woonde als kind van 1942 tot 1949 op de Kloveniersburgwal nr. 1 en zat met Mariejette op de Jan de Liefde school aan de Recht Boomssloot. Ik herinner me de zwarte handel op de Zeedijk, waar mijn oudere zus brood stond te verkopen voor bakker Niemuller. De zwarte handel was natuurlijk in andere handen, maar je kon helpen en zodoende iets verdienen. Dit hield voor ons in dat we in de hongerwinter af en toe een half broodje kregen als "salaris". Ik heb als kind wel op de uitkijk gestaan om te seinen als de politie of de Duitsers razzia hielden. Een droevige gebeurtenis is mij altijd bijgebleven, dat er op de Nieuwmarkt een jongen werd neergeschoten. Wellicht weten jullie hiervan, maar ik schrijf het toch maar op. Op de Nieuwmarkt kwam een jongen aangerend. Het was iets na achten, spertijd (de inwoners van Amsterdam moesten binnen blijven vanaf acht uur 's avonds tot aan de volgende ochtend). Dus hij was te laat. Hij woonde in de buurt van de fietshandel Siebeles en wilde doorrennen omdat hij er al bijna was en de deur van zijn huis (geloof ik) open stond. De Grüne Polizei kwam eraan met 6 of 8 man, ruggen tegen elkaar, geweer naast zich in een kleine open wagen. Zij zagen de jongen rennen en riepen "Halt. Stehen bleiben". De jongen was vlakbij huis maar liep nog net op de Nieuwmarkt. Hij stopte niet, denkend dat hij zijn huis zou halen. Nog een keer klonk Halt, maar snel daarna een schot! De jongen viel neer, bloed sijpelde over de grond. Hij kwam niet overeind, maar leefde wel nog. De Duitse vriend van een meisje uit de buurt kwam met verband naar buiten naar de Grünen. Hij had een schuine pet op, luchtmacht, dacht mijn vader. Een gewoon dienstplichtige van de boef Hitler, maar hij wilde helpen. Hij werd snauwend door de Grünen weggestuurd, mocht niets doen. Toen kwam vader Esteje (de groenteman op de Nieuwmarkt) met zijn zoon Frans met paard en wagen en vroeg die Grünende jongen weg te brengen naar het ziekenhuis. Ook zij werden met een "Verdammt noch mal" weggestuurd. De jongen bleef bloeden, het bloed liep van de markt, over een stukje straat, zo de gracht in. Hij stierf ter plekke! Wij keken stiekem door een spleet bij het gordijn, waren boos, verdrietig en ontzet. Mijn vader balde nog zichtbaar zijn vuist en een van die Grünen richtte zijn geweer op ons raam. Wij trokken mijn vader naar binnen. Het was een vreselijke avond, nooit vergeten, ik was 9 jaar. Maar heb er die tijd nooit over horen praten en ik durfde er als kind niet over te beginnen. In 1949 vertrok ik uit Amsterdam. Deze gebeurtenis ben ik nooit vergeten. Het was en blijft een afschuwelijke herinnering.

Wil Joosten_Gillot, Baarn

Waarom lokaal stemmen?

BBB

Bewoners Buurtbelangen Binnenstad

Direct contact met de buurt is onze prioriteit. Natuurlijk zitten er op dit moment ook bij de andere politieke partijen personen die goed contact onderhouden met hun achterban, maar er is toch een groot verschil tussen de gevestigde politieke partijen en BBB.

BBB is de buurt, onze enige prioriteit is om als doorgeefluik/spreekbuis te fungeren van wat er in de verschillen buurten speelt, wij hebben geen lijstverbinding en zijn daarom ook niet politiek gebonden aan landelijke afspraken/richtlijnen.

Waar het op neerkomt is dat u op 19 maart twee stemmen uitbrengt:

Uw stem voor de gemeenteraad van Amsterdam; dan kiest u politiek. ***Uw stem voor de*** bestuurscommissie ***centrum; dan kiest u voor uw buurt, dus BBB.***

Hieronder volgt een lijst met argumenten waarom lokaal stemmen loont!

1. Kijk naar het doel of de doelstelling van de diverse politieke partijen. Belangrijkste doelstelling van een landelijke politieke partij is het verkrijgen of vergroten van de macht in politiek Den Haag.

Doelstelling van BBB is de belangen van haar inwoners te behartigen door op **politiek-onafhankelijke basis** vertegenwoordigd te zijn in de bestuurscommissie van stadsdeel centrum.

2. De gevestigde partijen zitten in de behoudende modus, die willen hun belangen verdedigen en zullen niet snel dingen anders doen. Terwijl, als mensen zelf iets willen en de gemeente dit meer zou faciliteren, ideeën of nieuwe werkwijzen een enorme vlucht kunnen nemen. Onze insteek is om **oplossingen aan te dragen** gebaseerd op wat er in de dagelijkse praktijk van bewoners en buurten omgaat.

3. De meeste mensen van nu voelen nauwelijks nog enige verwantschap met welke politieke partij dan ook. Bij een 'lokale partij' tref je nog wel **echte idealisten** aan.

4. Onderzoek van 'bestuurskundigen' heeft uitgewezen dat naarmate lokale partijen sterker vertegenwoordigd zijn binnen de lokale politiek, **de afstand tussen de burgers en de overheid minder is**. BBB wil zich hier dan ook de komende vier jaar actief voor inzetten.

5. Fracties en vooral 'collegepartijen' laten zich veelal leiden door machtspolitieke overwegingen. Macht wordt gebruikt om te heersen. Lokale partijen dienen 'macht' te gebruiken om **dienstbaar te zijn aan de inwoners** die hun die macht verleend hebben.

6. De burgers willen graag zelf meedenken en meebeslissen over zaken die hen direct raken! Een lokale partij past in dat denkpatroon.

7. Alle bestuurskundigen en politicologen schrijven en zeggen dat **lokale partijen zeer waardevol zijn voor de politiek**. Zij houden de gemeentepolitiek 'lokaal'. Wij vertegenwoordigen niet ons eigen belang of een politiek belang, wij staan voor buurtbelang. Wij genereren onze kennis direct uit de buurten en fungeren als doorgeefluik van die kennis naar de politieke beleidsmakers.

8. Een puur lokale partij, voortgekomen uit en geworteld in de plaatselijke samenleving, heeft een stem nodig in de politiek.

BUURTBELANG NOODZAAK, zonder eigen belang en dienstbaar aan de inwoners van de gemeente waaruit ze is ontstaan!

Info: www.bbbinnenstad.nl

Vragen en reacties: info@bbbinnenstad.nl

Stichting BBB ontvangt geen subsidie. Ondersteuning van het initiatief via een donatie is welkom op bankrekeningnummer NL64 INGB 0006278454 t.n.v. Stichting Bewoners & Buurtbelangen Binnenstad.

Vrijheidsmaaltijd

Op 5 mei doen we graag meer moeite om elkaar te leren kennen en te vieren dat we samen in de open, vrije, tolerante stad Amsterdam wonen. Ook kijken we kritisch naar de manier waarop we deze vrije stad georganiseerd hebben. Door heel de stad worden op 5 mei maaltijden georganiseerd, met kleine of grote verhalen, soms simpel en intiem, andere juist met een uitgebreid programma eromheen.

Heb je ook een idee voor een bijzondere maaltijd op 5 mei 2014? Stuur een e-mail naar info@4en5meiamsterdam.nl. Iedereen kan meedoen en een eigen Vrijheidsmaaltijd organiseren, van klein tot groot.

www.4en5meiamsterdam.nl

De schoolmeester

Op een stralende voorjaarsochtend zat ik op een bankje in de Hortus. Door verbouwingsprogramma's op het werk met onregelmatig rooster had Juul precies in de dagen dat ik - zeg maar - ook mantelzorger was, haar babietje drie dagen bij mij gebracht. Van slapen was niet veel gekomen maar door samenwerking had zich nadat de baby weer naar huis was een pauze voorgedaan. Ik mocht midden op de dag iets leuks uitkiezen, negentig minuten niksen, in een heet bad gaan liggen of op een terras zitten, een film kijken of zomaar buiten wat gaan lopen wandelen. Van die afdeling <leuke dingen doen> koos ik voor de Hortus en fietste daar in een paar minuten naar toe. Eerst doolde ik nog wat daas door die onvolprezen tuin totdat ik dat bankje zag. Leeg en zonovergoten stond het verbluffend uitnodigend tussen de voorjaarsbloeiers, voordat ik het besefte zat ik er bovenop. Snel leunde m'n rug overdwars tegen m'n rugzak die weer tegen een jonge boom leunde, nee niks éérst nog een beetje zitten dommelen of knikkebollen, ik viel meteen in slaap, páf weg. De Hortus is een veilige tuin en op een doordeweekse dag zo vlak na de openingstijd meen je de enige bezoeker te zijn. Nee, ik hoorde hem totaal niet naderen. Plots denderde een vent langs m'n bank. "WAT EEN LUI STUK VRETEN BEN JIJ!", riep hij. Keihard. Klaarwakker begon ik meteen gemeen te gniffelen, maar dat was bluf, want terwijl de rug van een soort bejaarde docent met kwieke passen uit het zicht verdween verdrongen zich reacties vanuit m'n binnenste naar buiten. "Ren die eikel achterna en trek zijn haar uit zijn kop", beval één van de reacties. "Je zal je jezelf bedoelen, ouwe chagrijn!", wilde een andere reactie dat ik riep. En één meisje, echt een irritante reactie, kroop schuldbewust in een hoekje van de klas. Met open mond zat ik nog een tijdje op m'n reacties te letten tot er ééntje beweerde dat je je door gestoorden niet op de kast moet laten jagen, en het gebeuren ebde vrij snel weer weg. Binnenshoofds sputterde het wel wat na: "Kijk buitenlanders, zien jullie nou hoe kaaskoppen met elkaar omgaan? Aan huidskleuren, culturen en religies kan het hier niet liggen. Toch?" Ik keek op m'n horloge, nog 45 minuten wieberen...

Verkwikt kuierde ik even later vanaf de Palmenkas in steeds wijdere cirkels richting uitgang. M'n hand gleed over boomstammen die van kokosnoot, schors en soms zelfs vogelveren gemaakt lijken te worden. Naast een veld kruipertjes knielde ik bij het naamplaatje om mij de naam van die duizenden dieppaarse bloempjes voorgoed in te prenten (niet gelukt). In de tropische kas zwommen schilpadden. Voor vertrek moest ik in de Hortuswinkel nodig naar de boeken, kaarten en tchotchkes gaan kijken en daar -verdiept in kleurplaten van planeten- zag ik vanuit m'n rechterooghoek een schaduw in de deuropening verschijnen. En wie staat op de drempel van de winkel? Precies ja, de meneer die me even tevoren ruw had gewekt. Vanachter een kaartenstandaard kon ik op m'n gemak naar hem gluren. Ik zag een schoolmeester van de oude stempel die het waarschijnlijk omstreeks de Mammoetwet allemaal al welletjes was gaan vinden. Een man van principes, bevlogen, broos en in ribfluweel.

"Zeg", riep hij plots helder en voortvarend door de hele zaak, "zeg, wat was ook weer de Nederlandse naam van de Echinachea?". Zijn stem droeg alle vertrouwen dat het personeel achter de toonbank het werk naar behoren zou weten te vervullen. Maar ze wisten het niet. Nu ken ik door omstandigheden twee bloemennamen in het Latijn: de Echinachea en de Herbaricum perforatum. Verder ken ik nog: Memento mori, Luctor et emergo, Artis natura magistra en Carpe diem, maar dat zijn geen bloemen. "De Echinachea?", schalde de schoolmeester opnieuw door de hele winkel. "Dat is toch de Rode Zonnehoed", antwoorde ik vanachter m'n kaartenstandaard, heimelijk trots dat ik het wist. De schoolmeester knikte en haastte zich weer de tuin in. Twee minuten later was hij, blijkbaar kind aan huis in de Hortus, mogelijk de directeur, alweer terug in de zaak. Ditmaal riep hij vanuit het midden van de winkel. "Zeg, en het Sint-Janskruid, hoe heet die ook alweer?" Asjemenou, want kijk, het Sint-Janskruid is nou nèt die énige andere bloem die ik door omstandigheden dus heel goed ken. En achter de toonbank wisten ze het weer niet. "Maar dat is toch de Herbaricum perforatum", beweerde ik met ijzige kakkigheid. Een scherpe wending in de verhoudingen werd meteen merkbaar, maar een mens die zodra een ander eventjes indut gelijk met verbale mokerhamers smijt kan andersom natuurlijk ook weleens uit het lood geslagen worden. Omdat het toeval zo vriendelijke was de emeritus de twee bloemennamen te doen ontschieten die mij altijd zijn bijgebleven, was ik onverwachts vreselijk cum laude geslaagd. De man (van principes dus) kwam nu goedkeurend naast me staan. "Zeg heb jij weleens gemerkt dat de blaadjes van de Herbaricum perforatum, wanneer je ze tegen het licht houdt, werkelijk duizend gaatjes laten zien?", vertrouwde hij me als een kostbaar geheim in teder timbre toe. Want een schoolmeester is en blijft natuurlijk een schoolmeester. De bejaarde docent schuifelde nog wat dichterbij en begon -terwijl ik nog steeds op wraak zon- aan een hartstochtelijke uiteenzetting over de Caligo eurilochus, de Dryas julia en de Oryza sativa, volgens hem vliegende bloemen die balsem voor de ziel zouden zijn. "Ja, ze zijn werkelijk adembenemend prachtig en zo teer!", riep de man ontroerend enthousiast, waarna hij eindelijk even zweeg. Maar vliegende bloemen? Vliegende? Peinzend meende ik de geheimzinnige en verrukkelijke wezens niet te kennen maar moest naar huis, de negentig minuten waren om. "Zeg", riep de schoolmeester op de valreep, "zeg, loop jij nog eventjes mee naar de vlinderkas?" Oh kijk, vlinders, natuurlijk het waren vlinders! Ja, maar niet in m'n buik, dacht ik. Wegwezen hier, à bortus botanicus, als de wiedeweerga over de drempel!

Maar zo was ik er uiteindelijk wel even helemaal uit geweest.

Martijn van der Molen

Jasper Engel
Schilderwerken
06 5422 6549
engel.jasper@gmail.com

IL SOGNO
AMSTERDAM
il Sogno
THE ITALIAN CONCEPTSTORE
food & store

MENU
WINKEL
KUNST
OLIJFOLIE
WEBSHOP

pizza ambachtelijk bereid v.a. € 6,50 huisgemaakte tiramisu. koffie, ravioli
modeaccessoires van o.a. GABS en Mywalit, relatiegeschenken, boeken, wijnen en delicatessen
wisselende exposities
biologische olijfolie , van 't vat.
WWW.ILSOGNO-SHOP.NL

Koningsstraat 19 - 020-3200611 - www.ilsogno.eu

Amsterdamsche Vischhandel
Vis & Visspecialiteiten sinds 1938
Zeedijk 129
Telefoon 020 – 624 20 70 www.zeedijk129.nl

Wie over de Kloveniersburgwal loopt, heeft zich vast ooit afgevraagd wat er nu eigenlijk gebeurt achter die opvallende gevel van nummer 29. Dit pand, het Trippenhuis, is hét huis van de Nederlandse wetenschap.

Oorspronkelijk gebouwd als woonhuis voor de gebroeders Trip, sinds 1808 thuisbasis van de Koninklijke Nederlandse Akademie van Wetenschappen (KNAW). Van de KNAW zijn de beste wetenschappers van het land lid. Zij bezoeken het Trippenhuis voor symposia en workshops; voor evenementen – zoals de uitreiking van de KNAW Onderwijsprijs en van de KNAW Merianprijs – en voor vergaderingen. De KNAW adviseert de regering en beheert negentien onderzoeksinstituten, verspreid over het hele land.

Veel activiteiten in het Trippenhuis zijn openbaar – wie wil weten welke, kan kijken op www.knaw.nl.

Tot slot een aardig weetje: van 1817 tot 1885 hing de Nachtwacht in het Trippenhuis.

de tussenbibliotheek

www.knaw.nl

EkoPlaza
Dé biologische supermarkt in Amsterdam Waterlooplein

Proef de pure smaak van voeding die op een natuurlijke manier is geproduceerd.
Ook bij u in de buurt:
Waterlooplein 129-131 1011 PG Amsterdam 020-6241765
www.ekoplaza.nl

Gertrud Pijnenburg Fysiotherapie
Korte Keizersdwarsstraat 8
1011 GJ Amsterdam
T 020 - 62 25 47 7
www.gertrudpijnenburg.nl
fysiotherapie... en anders niets

BIOLOGISCHE BOERENMARKT IEDERE ZATERDAG EKO 10-16 UUR NIEUWMARKT

doorgeefinterview

Deze keer wordt Aad Carp geïnterviewd door Eva Kalle

Dit is een bijzonder huis voor Opnieuw want hier woonde vroeger Tineke Nijenhuis, die hoofdredactrice was van de Opnieuw.
Dat klopt, ik heb dit pand gekocht van de nabestaanden van Tineke, eind 2001. Ik heb gehoord dat zij een opvallende buurtbewoonster was! Het huis is inmiddels wel verbouwd en ruimer dan toen.

Heb je altijd in Amsterdam gewoond?
Nee, ik heb economie gestudeerd in Groningen en na mijn afstuderen ben ik wat gaan rondzwerven. Ik paste vaak op huizen van vrienden. Ik heb ook een tijdje in Den Haag gewoond en daarna kwam ik in Leiden terecht, in een oud studentenhuis. Te gek vond ik dat, al die oud-corpsleden. Ik hou wel van die types, lekker recht voor z'n raap, niet zeuren. We hadden een leuke band, samen eten en gezellig. Ik heb er 4 jaar gewoond. Toen ben ik in Amsterdam komen wonen. Eerst in een huis in de Rivierenbuurt en na een jaar kon ik dit pandje kopen met hulp van mijn ouders. Na twee jaar heb ik de boel laten verbouwen en de kelder bij het huis getrokken. Ik woon op de begane grond en eerste verdieping. Door de keuken in de kelder heb ik veel meer ruimte gekregen.

Je hebt een heel groot raam, waar ik ook heel vaak mensen naar beneden zie kijken. Heb je daar last van?
Nee, ik snap dat wel. Ik kijk zelf ook altijd graag bij huizen naar binnen. Voor Nederlandse begrippen is dit al best een open huis, laat staan voor toeristen! Ik laat mensen ook wel eens zien hoe het er binnen uitziet.

Maar voor je het weet leidt je een dief rond!
Ja, dat kan. Ik heb hier ook al drie keer een insluiper in huis gehad. Ik heb niet veel dure spullen, maar de laatste keer is mijn portemonnee en het horloge van mijn grootvader gestolen. Zo erg vind ik dat, dat horloge betekende zo veel voor mij. En juist de dingen die je het dierbaarst zijn, raak je kwijt. Ik heb toen ook het briefje op de deur gehangen met de vraag of iemand hem terug kan brengen voor 500 euro beloning. Niks op gehoord natuurlijk. En weet je wat ook vreselijk is? Diegene reisde iedere dag op mijn OV-chip kaart! Ik heb het gezien op internet. Iedere dag van Nieuw West naar Schiphol! En de politie deed niks. Ik heb een paar keer aangifte gedaan, maar de dynamiek straalt er niet van af op zo'n bureau. Ik voel me hier wel veilig, maar ik let tegenwoordig beter op mijn sleutels.

Wat betekent de buurt voor jou?
Ik ken best een aantal buren, dat vind ik leuk. We wonen eigenlijk in een verborgen hoekje van het centrum. Ook heb je veel gemak in de buurt met alle voorzieningen. Ik heb geen auto nodig en wil er ook geen.

Wat is je favoriete horecagelegenheid in de buurt?
Ik ken de jongens van Stevens een beetje en kom ook bij 't Loosje en de Engelbewaarder. Ik werk bij de Nederlandse Bank en ga vaak na mijn werk naar de Utrechtsestraat. Daar zijn ook veel leuke cafés.

Heb je nog een buurtwens?
Ik hoop dat de buurt nog een beetje optrekt. Ik bedoel niet dat het veryupt en een tweede Jordaan wordt, maar ik zou het wel leuk vinden als in de Koningsstraat bijvoorbeeld een leuke Turkse winkel kwam in plaats van weer een nagelstudio. En ook in de Korte Koningsstraat kan meer leven komen met leuke winkeltjes. We zitten toch op een soort postzegel, geklemd tussen de Wallen en de Uilenburgergracht.

Over welke buur zou je meer willen weten?
De buurtkat Napoleon vind ik een held! Hij loopt hier altijd door de straten, wat een stoer beest. Dus je zou Hilde moeten interviewen, zijn bazin. Zij heeft Napoleon ooit uit Frankrijk meegenomen. Ze heeft ook nog een hondje, die heet Cato. En ze wonen hier om de hoek, op de Recht Boomssloot.

Aad Carp, woont op de Krom Boomssloot. Werkt bij de Nederlandse Bank.

ONDERNEMERS IN DE NIEUWMARKTBUURT

Werken voor aardige mensen

Jasper Engel is sinds mei 2009 actief als zelfstandige schilder. Na in 2007 zijn studie aan de Rietveld Academie te hebben afgerond, wilde hij als kunstenaar aan de slag. Maar ja, er moest ook brood op de plank komen. Door een vriend kwam hij in een wereldje van schilders terecht, allemaal kleine zelfstandigen die in Amsterdam actief zijn. Daar leerde hij het vak al doende. Goed opletten hoe zijn meer ervaren collega's het doen, materiaal bestuderen, praten met leveranciers en fabrikanten, kortom een totaalopleiding.
Al snel deed hij meer en groter werk totdat hij op eigen benen kon staan.
De Nieuwmarktbuurt leerde hij kennen doordat zijn tante er woont en door het werk aan woonboten. Dat werk vindt hij leuk. Boten schilderen is zo anders dan het schilderen van een huis. Andere technieken, andere soorten verf. Dat neemt niet weg dat hij graag huizen schildert en deze buurt vindt hij prettig omdat het zo stil kan zijn als een dorp. De mensen zijn hier aardig en tegemoetkomend.
Het belangrijkste van zijn werk is wat hem betreft de kwaliteit, die moet goed zijn. Hij vindt het fijn als je je best kunt doen voor iemand. Dat levert tevreden klanten op en een tevreden schilder.
Zie voor meer informatie www.jasperengelschilderwerken.nl

Een magische wereld

Al weer enige tijd geleden kwamen er op het spreekuur een aantal kraakwachten die uit hun woningen gezet dreigden te worden. Maar ze betaalden €350 per maand en de wet schrijft dwingend voor dat iedereen die een bedrag betaalt voor het gebruik van een woning, daarmee een huurovereenkomst heeft. Dat bedrag moet natuurlijk de moeite waard zijn, maar €350 voor een woning is huur. Alleen is het ook weer niet zo dat elke huurovereenkomst voor woonruimte altijd voor onbepaalde tijd is. Er zijn uitzonderingen. Eén ervan wordt genoemd 'de huurovereenkomst die naar aard van korte duur is'. Deze uitzondering is in de jaren '70 in de huurwetgeving terechtgekomen en had toen betrekking op vakantiehuisjes en wisselwoningen; niet onlogisch. Maar rechters hebben de uitzondering uitgebreid naar gevallen waarin huurbescherming ook niet zo redelijk leek te zijn. En inmiddels vallen ook de kraakwachten eronder. Dan zouden die kraakwachten er dus niets mee opgeschoten zijn. Maar de advocaat van de verhuurder kende de uitzondering niet. Rechters moeten partijen in hoge mate zelf laten bepalen hoe dezen zich wensen te verdedigen. Zo wordt hun macht enigszins beperkt, en de rechter noemde de uitzondering ook niet. De vordering tot ontruiming werd afgewezen, uiteindelijk alleen omdat de advocaat niet de woorden had genoemd "naar aard van korte duur". (Ik ben wel eens op het kantoor van die advocaat geweest; de entreehal was van marmer.)

Door bepaalde, specifieke woorden uit te spreken, wordt het gewenste gevolg bereikt. Dat is een definitie van magie: datgene wat je wilt breng je te weeg door het uitspreken van woorden, door een formule. In het sprookje van Ali Baba en de veertig rovers spreekt eerst de aanvoerder van de rovers de woorden "Sesam open u" uit, opdat er zich een deur opent in een rots. Vervolgens doet Ali Baba precies hetzelfde en dan gebeurt het weer. Bij magie gaat het om een formule die een resultaat heeft dat min of meer onafhankelijk is van degene die de woorden uitspreekt. "Sesam open u" is echt goed vergelijkbaar met "naar aard van korte duur".
Het is een oud ideaal dat men door woorden de werkelijkheid kan beheersen. Door het woord was de wereld geschapen, en dus was dit het middel om haar te laten doen wat men wil. De magie kent een uitgebreide geschiedenis. Tegenwoordig neemt in boekhandels de afdeling 'Phantasy' evenveel ruimte in als die van de detectives. In de computerwereld is Phantasie zelfs het meest populaire onderwerp. En bizar genoeg is die wereld van de Phantasy nergens méér te vinden dan in het recht. Woorden bezitten er een macht die ver uitgaat boven de gewone woordenboekbetekenis. Woorden kunnen zelfs handelen en -hopelijk- doen wat je wilt. In het recht "roepen" we een wetsbepaling "in", alsof het een of andere macht is (een geest, een demon), die met de juiste woorden moet worden bezworen, moet worden opgeroepen, om tot handelen over te gaan. Wetten "gelden", vonnissen gaan "in kracht van gewijsde", wat betekent dat de beroepstermijn verstreken is, zodat ze onherroepelijk zijn. "Geldig" of "in kracht zijn" drukken uit dat de woorden een bijzondere macht bezitten, omdat aan de voorwaarden daartoe is voldaan. En zoals in elk goed verhaal zijn er grote machten en kleintjes. In het huurrecht is er veel zogenaamde dwingendrechtelijke wetgeving, die niet alleen niet "ingeroepen" hoeft te worden maar die zelfs van kracht is als partijen heel andere dingen overeen zijn gekomen, zoals de kraakwachtovereenkomst in het voorbeeld waarmee ik ben begonnen. Zulke wetten zijn de grootste machten: ze doen de bedoelingen van partijen te niet.

Wetten "gelden", vonnissen gaan "in kracht van gewijsde", wat betekent dat de beroepstermijn verstreken is, zodat ze onherroepelijk zijn

Afgelopen woensdag was er op het spreekuur een jonge vrouw die erg boos was omdat haar huurcontract op een termijn van twee weken was opgezegd. In het contract zelf stond een termijn van een maand, en volgens de wet is de opzegtermijn van de verhuurder drie maanden, met een maand verlenging voor elk jaar dat een huurder op de woning heeft gewoond tot een maximum van zes maanden. In het geval van deze huurster was dat haar opzegtermijn. De huur was in februari opgezegd, zodat ze de tijd had tot 1 september. Daar was ze erg opgelucht over. Maar in feite had die hele opzegging voor haar geen gevolgen, omdat ze huurbescherming had en ook na 1 september gewoon kon blijven zitten. Maar dat hoefde van haar niet; ze wou wel weg, en tenminste had ze nu daarvoor de tijd.
Als er conflicten dreigen, komen de partijen elkaar tegen in een wereld waar voor hen grote belangen op het spel staan, terwijl ze zich afhankelijk weten van machten die ze niet of slecht kennen. Onder zulke omstandigheden ontstaat mythologie: mensen horen van vrienden verhalen, die niet onlogisch zijn en waar ze ook wel in geloven, mede om stress en onzekerheid te boven te komen, maar die zelden overeenkomen met de wetgeving. Zulke verhalen gaan een eigen leven leiden; ik hoor ze in varianten. Ook die horen bij een magische wereld.
Er zijn veel raakvlakken tussen recht en magie. Voor de betrokkenen is dat meestal niet zo van belang, omdat hun belangen te dominant zijn. Maar als men enige afstand daartoe heeft, kan de parallellie tussen ervaring en zoiets als magie een zekere wijdte aan die ervaring geven en, wie weet, omgekeerd, een zeker realisme aan computerspelletjes.

Peter Commandeur • Huurspreekuur d'Oude Stadt • Nieuwe Doelenstraat 55
Woensdagmiddag van 2 tot 5 en 's avonds van 7 tot 8 uur

1597, Amsterdam

Vervolg

Johan rent weg, zo snel hij kan. Het liefst zou Annabel hem achterna willen rennen, maar haar lichaam werkt niet mee, geen spier beweegt. Ze wil hem roepen, maar haar keel zit dicht en ze krijgt er geen geluid uit. Ze kijkt toe hoe Johan rent en rent en langzamerhand uit haar zicht verdwijnt.

"Jongedame, waar was jij?!" Annabels moeder is helemaal rood geworden en schreeuwt het uit. "Een ommetje lopen", zegt Annabel. "Nu, naar je kamer! Je denkt toch niet dat wij dit accepteren!" Haar vader is nu ook woedend. "Weet je wel hoe lang je weg was!" "Nee!" Annabel loopt de grote wenteltrap op en smijt de deur van haar kamer achter zich dicht. Ze gaat op haar bed liggen. Ze wist wellicht wel hoe lang ze weg was geweest. Nadat ze bijna twintig minuten op de plek had gestaan waar ze Johan zag wegrennen was ze door de hele stad gelopen op zoek naar hem. Ze had naar hem gevraagd, en hem niet gevonden. Annabel kruipt onder het laken en probeert in slaap te vallen. Ze zal nog wel een tijdje op haar kamer moeten blijven, bovendien heeft ze de slaap nodig.

Johan loopt over het smalle weggetje en slaat rechtsaf. De jongens schieten te voorschijn. "Geef me alles wat je hebt of het kost je je leven." "Jongens, bespaar de moeite, ik heb niemand bij me.", zegt Johan met een strak gezicht. "Wat is dit nou weer! Je hebt altijd iemand bij je!", zegt Floris. "Ja, nu dus niet!" Johan baant zich een weg door de jongens onderweg naar het kamp. De jongens volgen hem.

Aan het kampvuur proberen de jongens het nog een keer: "Was er dan niemand die je geloofde?", vraagt Bart. "Laat het nou. Ik kon gewoon niemand vinden." Johan staat op en loopt naar zijn bed, al is het niet meer dan een oud, versleten dierenvel waar hij op ligt. Johan zal de jongens echt niet over Annabel vertellen. Stel je voor dat ze haar wat aandoen!

"Ik geloof hem niet.", begint Floris, "Ik durf te wedden dat hij op de markt wel acht mensen had kunnen lokken." Nu zaten er nog vier jongens bij het kampvuur, de rest sliep al. "Ja dat denk ik ook.", mompelt iedereen rond het vuur. "Ja, zie je wel. Maar waarom wil hij dan niet vertellen dat hij iemand gevonden heeft?", zegt Floris weer. "Misschien probeert hij diegene te beschermen?", zegt Falko. "Misschien een meisje of een vriend?", zegt Otto nadenkend. "Of iemand met heel veel geld...", zegt Floris met een brede grijns. "Maar hoe zorgen we dat hij het vertelt?", zegt Bart. "Laat dat maar aan mij over", zegt Floris en hij begint de jongens zijn plan uit te leggen.

De volgende dag zijn alle jongens al wakker behalve Johan. Hij had die nacht een nachtmerrie gehad. Niet dat dat zo bijzonder was, hij droomde heel vaak over de brand in zijn huis en zijn familie. Maar deze keer was het een heel ander soort droom. Er speelde iemand in die hij niet kende, een meisje, met donkerbruin haar en ogen die zo donker waren dat het leek alsof je erin verdween, ze had overal schrammen op haar gezicht en haar haar zat half voor haar gezicht. Ze fluisterde iets, iets onverstaanbaars terwijl er een traan over haar wang liep. Hij had nog nooit over een meisje gedroomd, nog niet eens aan een meisje gedacht. Dat was nou het rare: hij vond haar mooi.

"Johan, kom eens. Ik wil je iets vertellen.", zegt Floris terwijl hij Johan wenkt om met hem mee te komen. In Floris' tent staat een tafel met twee stoelen. Floris gaat op de ene zitten en wijst Johan die ertegenover. "Johan, waarom doe je de laatste tijd zo raar?", vraagt Floris. "Ik? Vind je?", zegt Johan. "Ja, je bent zo stil en dan ook nog dat je met niemand terugkomt." Floris leunt wat naar voren, "Waar komt dat door?" Johan rolt met zijn ogen en ontwijkt de blik van Floris. "Johan, we zijn een hechte roversbende. Je hoeft niet bang te zijn om het ons te vertellen.", zegt Floris. "Snappen jullie het dan niet?! Er was gewoon niemand!" Johan staat op. "Laat me met rust! Vandaag vind ik heus wel iemand." Johan wil weglopen maar op hetzelfde moment staat Floris op, er verschijnen twee jongens bij de ingang van de tent. Er komt nog een jongen binnen die Johan ruw beet pakt. "Ik heb het aardig gevraagd, maar nu ga je me het vertellen.", zegt Floris dreigend. Johan probeert zich uit de greep te bevrijden, maar al snel begrijpt hij dat dat geen zin heeft. "Ik heb het toch al gezegd! Ik heb uren op de grond gelegen, maar er was gewoon niemand!" "Hahaha." Floris' lach klinkt laag en zwaar. "Je denkt toch niet dat ik daar intrap!" Floris komt dichter bij Johan tot zijn gezicht bijna dat van Johan raakt. "Ik weet heus wel dat je iets achterhoudt." Floris trekt een mes en kijkt er een tijdje naar. "Je wilt toch niet dat ik dit moet gebruiken?" Wordt vervolgd...

Door Vita, 12 jaar

DIERENKLINIEK P. VAN DOORMALEN

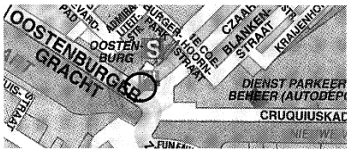

Oostenburgergracht 183 • tel. 6206611
behandeling volgens afspraak
maandag t/m vrijdag van 9.00-20.00 uur

Iedereen is altijd vol lof over de biefstuk van Captein & Co. Niemand heeft ooit geweten dat we gewoon hondenvlees serveren!

Café Captein & Co
Binnen Bantammerstraat 27
Tel 020-6278804
ma – vr vanaf 16 u za en zo vanaf 12

ATELIER DIJKZICHT

Johan Suttorp in de Korte Dijkstraat 9 geeft schilder- en tekenlessen.
Voor informatie bel gerust: 06-51189855 of 020 6252891
e-mail: johansuttorp@hetnet.nl.

KAPSONES HAARSTUDIO

verkooppunt van **Nexxus** en **Fudge** produkten

NEXXUS VOOR MOOI EN GEZOND HAAR

www.kapsoneshaarstudio.nl

fudge.

openingstijden: maandag t/m zaterdag10.00-19.00 uur
GELDERSEKADE 113 F 1011 EN AMSTERDAM TEL 020 4205409

JANS @ HAGENAARS ADVOCATEN

Gratis Inloopspreekuur

Vanaf juni 2013 kunt U op vrijdag tussen 14.00 en 16.00 uur bij ons langs komen voor gratis advies over uitkeringen, strafrecht, huurrecht, arbeidsrecht, personen - en familierecht en vreemdelingenrecht.

Jans en Hagenaars Advocaten
Kloveniersburgwal 95
1011 KB Amsterdam
tel 020 4207766

Downtown dress up
Atelier Boutique

sanne gils tassen en accessoires
Daniela Larue Artwork Fashion Styling

handmade fashion designs, accessories and bags
by Sanne Gils and Daniela Larue

Sint Annenstraat 18a Amsterdam
Open wed-sun 11:00-18:00

www.downtowndressup.nl
mail@downtowndressup.nl

SCHOTTENBURCH WIJNHANDEL

Krom Boomssloot 18 tel. 6237022
Fax 6222026 Email: Schottenburch@planet.nl

WIJNWINKEL • WIJNTAPPERIJ • SLIJTERIJ
Breed assortiment kwaliteitswijnen
& gedistilleerd.
Wijnproeverijen • Relatiegeschenken • Adviezen

Schottenburch
1636

Levering aan particulieren, horeca en bedrijven.
Gratis bezorging in de omgeving

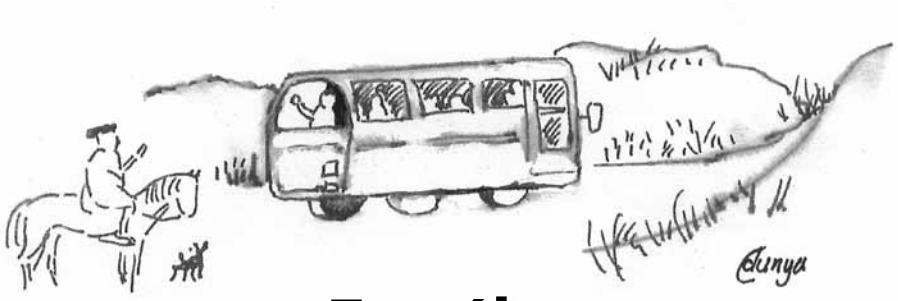

Erzsébet

Aan het begin van de afgelopen zomer zag ik haar voor het eerst. Ze stond en liep wat in de winkelgalerij in de Jodenbreestraat, waar ik geregeld voor boodschappen moet zijn. Een smal figuurtje, zwart haar in een paardestaart, grote donkere ogen. Oppervlakkig gezien zou je haar op 16 schatten.
Na een dag of wat probeerde ik een praatje, maar ik stiet meteen al op taalmoeilijkheden. Ze sprak Hongaars, 1½ woord Duits en 2 woorden Engels. Het kwam me voor dat ze wel iets te eten zou kunnen gebruiken en ik vroeg haar, half in gebarentaal, of ze daar wel geld voor had. Dat bleek niet zo te zijn.
In verhouding met deze absolute armoede leek het beetje geld dat ik meestal bij me draag opeens veel meer te zijn. Ik bood haar vijf euro aan, want met minder doe je ook al niet veel. Ze aarzelde om het aan te nemen maar was er wel blij mee. In de daaropvolgende weken zag ik haar geregeld. Ze was duidelijk niet verslaafd, wat al bijzonder is in onze buurt. Hoe ze zich in stand hield weet ik niet, ze bedelde niet, stond maar bescheiden steeds aan de kant. Vaak kon ik dus wat euro's aan haar kwijt die ik tóch niet meer zou gebruiken en onze handen-voetenpraatjes breidden zich uit.
Op een dag zette ik mijn fiets neer bij Albert Heijn, de mensenvriend, en ze kwam opgetogen naar me toe. Ze liet me een blokfluit zien die ze had gekocht. Nu kon ze muziek maken, zoals de anderen daar, en kon ze echt geld verdienen.
Haar vaste plaats werd de liftschacht naast Albert Heijn. Daar zat ze op een stukje karton, een papieren bekertje voor zich, en ze floot al even schuchter als haar hele voorkomen was. Ze had twee standplaatsen, deze en de Nieuwe Kerk op de Dam. Zo verliepen zomer en herfst en allengs kreeg ik wat meer inzicht in wat haar dreef.
Haar familie, vertelde ze, vader, moeder, broer en zuster, wonen in zeer behoeftige omstandigheden in een kleine plaats in Hongarije. Moeder en zuster zijn ernstig ziek en er is geen uitzicht op inkomsten. Vader is 76 en vindt geen werk, broer van 20 ook niet. Zij, Erzsébet, 22, voelt zich verantwoordelijk en heeft de roep naar het rijke Westen gevolgd. "My family is my life". Van haar droom om geld naar haar ouders te kunnen sturen kwam echter niet veel terecht.
In november en december was ik wekenlang de stad uit en zag ik haar niet.
Na Nieuwjaar wél weer. Toen was echter alles heel anders. Het was januari en de mensen hadden geen geld meer, alles was opgefeest met Sinterklaas en Kerst en Nieuwjaar. Haar fluiten bracht niet meer genoeg op. Hoe goedkoop haar hotel ook was, zelfs dat kon ze niet meer betalen. Een hele dag fluiten gaf soms maar drie euro twintig.
Ik vroeg haar bij mij te komen eten als ze uitgefloten was en voldoende verkleumd. Dat nam ze dankbaar aan en het bleek voor mij steeds een feest te worden. Samen eten in plaats van alleen, krom Engels en Duits praten en op de computer zoeken naar vertaling in het Hongaars. Een tijdlang heb ik de hotelkosten bijgepast zodat ze nog niet weg hoefde.
Dat kon natuurlijk niet doorgaan, ik ben ook maar arm, zoals dat hoort. We zijn samen tot de conclusie gekomen dat ze in Boedapest een baantje moet zoeken en als ze wat overhoudt kan dat naar haar ouders. Hoe verleidelijk sprookjes ook zijn, je kunt er maar beter niet in geloven.
Een paar dagen later heb ik haar naar de Eurolinerbus gebracht op het Amstelstation. Het voelde alsof ik een kleindochter wegbracht.
Nu eet ik weer alleen. *Henk Oldeman*

Oude nummers van OpNieuw

In het archief van OpNieuw zitten soms meer dan 10 exemplaren van één nummer. Twee is genoeg. En daarom verkopen we de overige exemplaren. Voor 1 euro per stuk. Hebt u interesse? Stuur dan een e-mail naar everaert@everaert.nl of stuur een brief naar het redactieadres. U kunt ze dan komen ophalen op maandag 24 maart tussen 17:00 en 19:00 uur in de Boomsspijker.

Woonbootbezorger

Jacobus Bijker woont sinds 1965 bij de Zeedijk-Nieuwmarkt en bezorgt al 25 jaar de OpNieuw. De buurt kent hem als Co.
Al aan het begin van het interview dat ik met hem hield in de Boomsspijker, begon ik met hem mee te glunderen.
Hij vertelde trots over zijn wijkje, wijk 40, en dat hij alleen maar de brievenbussen van de boten rondom de Bantammerbrug vult. Ik zag meteen dat prachtige en scrabblewaardige woord 'woonbootbezorger'. Zeventig exemplaren brengt hij rond. "Het is gewoon een gezellig wijkje. Het liefst bezorg ik op mijn gemakkie in de ochtend, als de vogeltjes fluiten en het leven nog moet beginnen. Zo zie je je eigen buurt heel goed. En ik bezorg liever in de zomer. Eén keer stortregende en onweerde het zo hard dat ik de OpNieuw pas de volgende dag heb rondgebracht", vult hij nog aan.
Tijdens het interview rekenden we samen uit dat hij in de loop van de jaren meer dan 100 keer het 'rondje om de

boten' moet zijn gelopen of gefietst. En dat hij binnenkort zijn 7000ste blaadje in de bus zal doen. Leuke cijfers.
Het begon allemaal door zijn contact met Tineke Nijenhuis. Hij kende haar uit de Flesseman. In die periode was hij vanwege rugklachten afgekeurd. Zijn baan bij distributiebedrijf Sweers, op de postkamer, was de baan van zijn leven en duurde tien jaar. Vanaf de afkeuring heeft hij veel vrijwilligerswerk gedaan. Voor onze buurt zijn het (voorheen) regelen van de buurtbus en het huidige organiseren van de tweewekelijkse bingo de belangrijkste.
De bingo kost 50 eurocent per plankje en de club kan nieuwe leden uitstekend gebruiken. De bingo vindt iedere veertien dagen op maandag plaats tussen 13.00 uur en 16.00 uur in de Boomspijker. Persoonlijk zie ik Co liever in een heerlijk lentezonnetje fluitend en stralend de OpNieuw in de lucht houden, het houten bruggetje van een boot oplopen en trots een van zijn 70 exemplaren van ons blad in de brievenbus laten glijden, dan zo"n klein balletje in de lucht houden met een cijfertje. Maar, ijs en weder dienende, beloof ik dat ik een keer bingo kom spelen. Dat verdient deze trouwe woonbootbezorger.
Jorge Bolle

BEN OVERWATER AARDAPPELEN - GROENTEN - FRUIT

UW GESNEDEN GROENTESPECIALIST
VOOR HORECA EN INSTELLINGEN

020 - 6 204 553

DE AMSTERDAMSE KOOKSCHOOL

Binnen Bantammerstraat 15 1011CH Amsterdam
T: 020 221 3208 F: 020 320 3235
E: info@DeAmsterdamseKookschool.nl

DE WIJNERIJ
Binnen Bantammerstraat 8
1011 CK Amsterdam
Tel : 020 - 6256433
specialist in franse wijnen

elke 1ste zaterdag van de maand OPEN KELDER

wijn- avonden & cursussen

bestellingen gratis milieuvriendelijk thuisbezorgd

VINCENT
KAAS EN VLEES

VOOR HET FIJNSTE VLEES, DE BESTE VLEESWAREN, DE LEKKERSTE KAAS, VOOR BELEGDE BROODJES EN HARTIGE SNACKS.

GEEN ZIN OM TE KOKEN EN TOCH LEKKER EN GEZOND ETEN??

UIT EIGEN KEUKEN EN STEEDS VERS BEREID BIEDEN WIJ U EEN RUIME KEUZE:
DIVERSE SOEPEN EN STOOFPOTJES
& MAALTIJDGERECHTEN:
LASAGNA, TORTELLINI, SATÉ,
RAGOUT, STAMPPOTTEN ETC.

NIEUWMARKT 6 | 1012 CR AMSTERDAM | TEL: 020-6393559

werken met ADEM & STEM voor meer
´lucht´ - energie - zelfvertrouwen - rust - inspiratie
020-6209742 toonbeeld.praktijk@zonnet.nl
www.mariarijnbout.nl

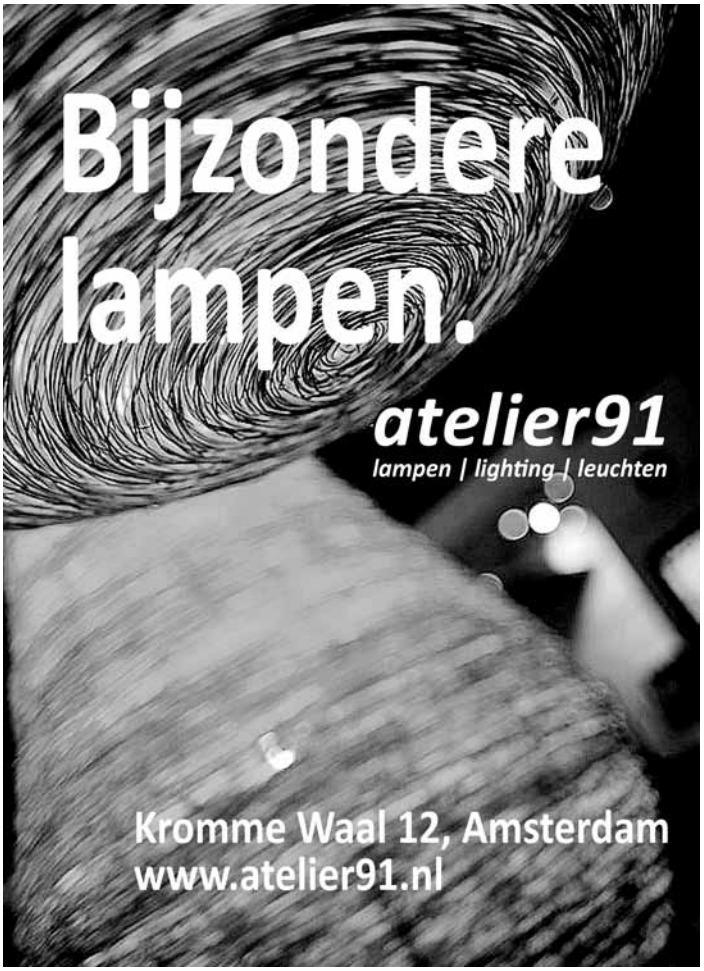

Word vrijwilliger bij
De Regenboog Groep

Maatje voor mensen met psychische problemen bij de **Amsterdamse Vriendendiensten**.
www.vriendendiensten.nl

Buddy voor daklozen of verslaafden bij de **Buddyzorg**.
Ook 55+ vrijwilligers gezocht!
www.deregenboog.org

Maatje voor klanten van de Voedselbank bij **VONK**.
www.vonkamsterdam.nl

Vrijwilliger bij onze **inloophuizen** voor dak- en thuislozen.
www.deregenboog.org

Vrijwilliger bij de **Buurtboerderij** in Westerpark.
www.buurtboerderij.nl

De Regenboog Groep
E-mail: info@deregenboog.org / Telefoon: (020) 531 76 00

Bewegingscursussen Buurtcentrum de Boomsspijker 2014

MAANDAGAVOND 19.30-20.30 uur
PILATES / STRETCHING
In de pilates-training werken wij met rustige bewegingen en concentratie en met de hulp van simpele attributen op de ademhaling, aan de dieper liggende spieren rond de wervelkolom en aan de lage buikspieren. De toepassing in alledaagse activiteiten helpt rugklachten te voorkomen.
Cursus: 3 feb. t/m 23 juni 2014. Instroom in de cursus is altijd mogelijk.
Kosten per cursus € 130; proefles / losse les € 9
Aanmelden en informatie: damasu@hetnet.nl

DINSDAGAVOND 19.00-20.30 uur
HATHA YOGA
Op een makkelijke en ontspannen manier oefenen wij yogaposities, ademhaling en meditatie. Hierdoor wordt het lichaam krachtig en soepel en komt de geest tot rust. Geschikt voor beginners en gevorderden. Doorlopende cursus.
10 lessenkaart (4 mnd geldig) € 100; abonnement 3 maanden € 100; proefles € 8 / losse les € 12
Aanmelden en informatie: roberta.amador@gmail.com; 06-2460 6386

WOENSDAGOCHTEND
9.00-10.15 uur **IYENGAR YOGA**
Het beoefenen van Iyengar yoga zorgt ervoor dat je je gezonder, leniger, krachtiger en meer ontspannen voelt. Regelmatige beoefening kan helpen om nek-, rug- en schouderklachten te verminderen.
Cursus: 12 maart t/m 16 april € 40; 7 mei t/m 2 juli € 72; proefles € 8; losse les € 12
Aanmelden en informatie: Paula Soares pereirasoaresportugal@gmail.com 06-2722 7443

WOENSDAGAVOND 18.30-19.30 uur
IYENGAR YOGA (voor beginners)
20.00-21.30 uur **IYENGAR YOGA** (enige ervaring vereist)
Iyengar yoga is een actieve, pittige en uitdagende vorm van yoga. Het leren van verschillende houdingen (asana's) maakt het lichaam sterk en soepel en zorgt voor een diepe ontspanning van lichaam en geest. Hierbij wordt gedetailleerde uitleg gegeven en er zijn hulpmiddelen aanwezig. Cursus: 19 maart t/m 11 juni 2014
Beginners: 10 lessen € 65,-; gevorderden: 10 lessen € 85,- .Proefles en instroom mogelijk na overleg. Aanmelden en informatie: deborah@pepup.net

VRIJDAGOCHTEND 9.15-10.15 uur **BODYFIT**
We werken aan de conditie en we versterken de verschillende spiergroepen in benen, buik en armen. Aan het einde van de les hebben we een stretchmoment. Alle niveaus welkom!
16 lessen 7 maart t/m 4 juli
€ 96; losse les € 6,50
Aanmelden en informatie: renske.tewitt@gmail.com; 06-54983306

Meer Bewegen Voor Ouderen (MBVO) Cordaan/Thuiszorg
Bewegen is belangrijk, zeker voor wie ouder wordt. Het houdt u langer fit en zelfredzaam.
DINSDAGOCHTEND 11.00-11.45
GYMNASTIEK 60+
DONDERDAGOCHTEND 9.45-10.30 en 10.45-11.30 **GYMNASTIEK 60+**
DONDERDAGOCHTEND 11.45-12.30 **TAI CHI 50+**
VRIJDAGOCHTEND 11.00-11.45 **YOGA 55+**
Kosten gymlessen en tai chi: € 4,50 per maand; yoga € 11 per maandag; gratis proefles mogelijk.
Aanmelden en informatie: mbvo_amsterdam@hotmail.com; 020-8861070 of bij de docent.

Tatski&Kar goedkoper dan Ikea

Onlangs kocht ik twee prachtige retro stoelen bij Tatski&Kar. Dit leuke winkeltje met vintage-meubels zit sinds een jaar in de Koningsstraat 27. Er zijn waarschijnlijk veel buurtbewoners die dit winkeltje nog niet kennen of er nog nooit zijn binnen geweest, misschien vanwege de korte openingstijden. Ze zijn namelijk alleen op donderdagavond, vrijdag en zaterdag open. De winkel wordt gerund door twee jonge dames, Tatiana Bury (Tatski) en Karlijn Witteveen (Kar). Beiden hebben naast het werk in de winkel nog een andere drukke baan. Tatski&Kar is eigenlijk hun uit de hand gelopen hobby. De vriendinnen delen al jaren de liefde voor vintagemeubeltjes en gingen samen alle rommelmarkten af op zoek naar mooie spullen. Na een tijdje hadden ze zoveel pronkstukken verzameld dat ze besloten een winkeltje te beginnen. Het pand waar ze nu in zitten kunnen ze goedkoop huren voor een antikraakprijsje, tot het wordt verkocht. En omdat de huur zo laag is zijn de prijzen van de meubels ook heel schappelijk. De dames vinden de vintage in Amsterdam "idioot duur" en willen hier niet aan mee doen. Liever willen ze verloop in de spullen dan dat ze een jaar tegen een dure kast aan zitten te kijken. Ze noemen zichzelf "goedkoper dan Ikea" en hebben veel bijzondere dingen in de winkel staan die ze vaak zelf nog wat hebben opgeknapt. Bijna iedere zondag gaan ze op pad naar rommelmarkten of de IJhallen, op zoek naar goedkope leuke spullen. Sinds kort is de winkel een stuk voller dan voorheen omdat ze een andere winkel "op visite" hebben. De Droomkast, ook een vintage meubelwinkel, moest namelijk zijn pand uit en de twee winkels hebben besloten om een tijdje samen verder te gaan. Dus grote kans dat als u binnenkort gaat kijken, de winkel nog voller staat met prachtige stoelen, kastjes, spiegels, kapstokken enzovoort. En koopt u dan misschien een kast die te zwaar is om naar huis te tillen? Geen nood, Tatski&Kar heeft zijn eigen vintage bakfiets voor de deur staan die klanten mogen lenen.

Eva Kalle

FOTO PIET HERMANS

Huis de Pinto blijft

Een terugblik met een toekomstperspectief

De officiële opening moet nog komen, maar inmiddels heeft Huis de Pinto al zijn deuren geopend voor het publiek. Veel vrijwilligers hebben zich aangemeld en verwelkomen nu dagelijks de gasten in het gerenoveerde gebouw. In de voorkamer drinken mensen koffie, lezen de krant en ontmoeten elkaar. In de leeszaal kan ook gelezen worden. Daar is bovendien de ruilbibliotheek waar boeken geruild kunnen worden. Het programma is van start gegaan en allerlei activiteiten op het gebied van cultuur, literatuur, geschiedenis en muziek zullen de komende tijd de revu passeren. Maar dit betekent niet dat het programma af is: het zal de komende tijd nog worden aangevuld en het staat altijd open voor nieuwe inbreng van buurtbewoners. Huis de Pinto is immers 'van de buurt, voor de buurt'. De leden van Pinto Plenair, en velen met ons, zijn ontzettend blij dat Huis de Pinto na een lange strijd toch nog is open gebleven voor de buurt. Vaker en langer dan ooit tevoren. Samen met enkele leden van de werkgroep (Pinto Plenair) kijken we nog even terug hoe het allemaal zover is gekomen.

Vóór de sluiting

De geboorte van cultureel & literair centrum Huis de Pinto werd gemarkeerd door de sluiting van de bibliotheek in het Pintohuis. "De Pintobieb was heel belangrijk voor de buurt", zegt Liesbeth Pijper, oud-bibliotheekmedewerker en lid van Pinto Plenair. Het was niet alleen een plek om boeken te lenen, maar fungeerde ook als ontmoetingsplek. "Het was hier vroeger levendig. Buurtbewoners troffen elkaar hier, mensen wisselden onderling ideeën uit en er werd behoorlijk wat georganiseerd." Kortom: het was gezellig. Liesbeth vertelt dat de bibliotheek ook het enige OBA-filiaal was waar honden werden toegelaten. 'Op een dag had een hond zijn tanden gezet in een droevig boek van Jeroen Brouwers. De eigenaar van de hond meldde het braaf en het is opgelost met een vergoeding en een mooie fles rode wijn'. Hoewel we geen Jeroen Brouwers in de ruilbibliotheek hebben, zijn honden nog steeds welkom. Liesbeth zal literaire lezingen organiseren en verzorgt ook de ruilbibliotheek.

Dat de Openbare Bibliotheek haar dependance wilde gaan sluiten was al sinds 2005 bekend, maar de buurt protesteerde zo fel tegen dit besluit dat het jaren werd uitgesteld. Liesbeth herinnert: "Ik waardeerde het heel erg dat de buurt zich zo sterk maakte voor het Pintohuis. Dat deed mij persoonlijk erg veel." De actiegroep *De Pinto Bieb Moet Blijven* werd in het leven geroepen. Mieke Lokkerbol, nu ook lid van Pinto Plenair, was één van de actievoerders. "De buurt raakte haar 'huiskamer' kwijt. Dat vonden heel veel mensen heel vervelend." Voor ouderen zou de centrale OBA te ver weg zijn. De eerste oproep om te protesteren tegen de sluiting kwam van Haije Bouwman, in een vergadering van de Bewonersraad. Mieke vertelt: "Samen met een paar andere mensen is er toen een buurtbijeenkomst georganiseerd in de Boomspijker. Daar is de actiegroep opgericht." Daarna heeft de actiegroep handtekeningen opgehaald, spandoeken geschilderd, posters opgehangen en een buurtfeest georganiseerd en vooral veel vergaderd in het Pintohuis.

De acties waren een groot succes. De dreigende sluiting bleek ontzettend te leven in de buurt, nog meer dan Mieke had verwacht. Zo werden er voor de petitie meer dan 1000 handtekeningen opgehaald. Desondanks werd de sluiting op 1 december 2012 een feit. Maar helemaal verloren was de strijd niet. De buurtbewoners kregen de kans om de begane grond open te houden. Zo kon de huiskamerfunctie behouden blijven. Nu, ruim een jaar later, is Mieke ontzettend opgelucht dat dit eindelijk gerealiseerd kan worden. "Ik bedacht me dat het toch zinvol was geweest om vol te houden, al werd je d'r wel moedeloos van soms."

Tijdens de sluiting

De sluiting van de bibliotheek impliceerde dus een opdracht: het Huis de Pinto openhouden voor het publiek. De actiegroep werd een werkgroep en nieuwe mensen sloten zich aan. Deze groep zou de toekomst bepalen van het Pintohuis en dat was best een klus. De eerste vergadering vond plaats in september 2012. Iedereen was het erover eens dat de functie die de bibliotheek nu had, zou moeten blijven bestaan: een plek waar lezen centraal staat, maar waar ook andere culturele activiteiten kunnen plaatsvinden, zoals muziekavonden en kunstprojecten. Het zou ook een plek zijn voor en door de buurt, waar mensen elkaar kunnen ontmoeten. En zo ontstond het idee van een cultureel & literair centrum. Hoewel de invulling geenszins een struikelblok vormde, kwamen er van buitenaf enkele praktische hindernissen op het pad.

Eind november 2012 bleek het Rembrandthuis af te haken. "Vanaf toen zakte bij een aantal leden gaandeweg de moed in de schoenen", vertelt Marjet van den Berg, voorzitter van Pinto Plenair. Het dieptepunt was volgens haar toen de gesprekken met de kandidaat-medehuurder ook nog eens vastliepen. "Zo'n 'stoffige club' kon niet samen met hen door de voordeur". De groep dunde in die tijd iets uit, maar de overgebleven leden waren ervan overtuigd dat het zou lukken. Marjet vertelt: "De groepsdynamiek was zeer enerverend vanwege de verschillende achtergronden van de leden: actiegroep versus nieuwe werkgroepleden - de oude sfeer behouden versus nieuwe wegen inslaan. De meningsverschillen liepen soms hoog op, maar de werkgroepleden lieten zich niet door elkaar uit het veld slaan." Juist door dit doorzettingsvermogen is het zover gekomen dat het Pintohuis open blijft voor de buurt. "Dat voelde als een enorme overwinning voor iedereen", zegt Marjet.

De kandidaat-medehuurder haakte uit eindelijk af, maar najaar 2013 vond Huis de Pinto een nieuwe huurpartner. De Waag Society, een organisatie die zich bezig houdt met de raakvlakken van kunst, technologie en elektronische media. Een mooi contrast in Huis de Pinto: een plek van nieuwe media (zoals websites) en oude media (boeken). Met het vinden van een geschikte

FRANSE CONVERSATIE
Kort, intensief of uitgebreide cursus in Amsterdam of in Frankrijk.
marlievandevenne@gmail.com
06 21211292, www.fransenfrance.nl

stamppotje
400 gr. Stamppot + vlees + jus = € 5.60
elke dag open van 14:00 - 21:00
Nieuwmarkt 30

huurpartner was Huis de Pinto zijn toekomst eindelijk weer zeker: het voortbestaan was ervan afhankelijk. Er kwam weer ruimte voor optimisme in de werkgroep en het balletje ging eindelijk rollen. "Het stadsdeel was in het begin afhoudend, maar toen de medehuurder in beeld kwam heeft de stadsdeelwethouder Roeland Rengelink er alles aan gedaan om de financiering van Huis de Pinto voor de buurt mogelijk te maken. Een exploitatiesubsidie en een eenmalige startsubsidie voor de inrichting voor de komende twee jaar werden beschikbaar gesteld", vertelt Marjet.
Terwijl Pinto Plenair haast elke maandag bij elkaar kwam om allerlei plannen te bekokstoven, gebeurde er ondertussen in het gebouw zelf hele andere dingen. Stadsherstel, de eigenaar van het pand, heeft het pand geheel gerenoveerd. Dit bleek ingrijpender te zijn dan gedacht, omdat er tijdens de verbouwing asbest in het plafond werd gevonden. De renovatie van Huis de Pinto is natuurlijk geen alledaagse klus, gezien de bijzondere geschiedenis van het pand. Niet alleen is het in de jaren zeventig een van de weinige panden in van de Sint Antoniebreestraat die door de krakers zijn gered van de sloop, maar ook is het in architectonisch opzicht een interessant gebouw. De statige classicistische gevel uit 1680 wekt de suggestie van een grachtenpand en het fraai gesneden houtwerk is grotendeels nog in originele staat. Ook de plafondschilderingen van Theo Kurpershoek en Nicolaas Wijnberg die in de jaren zeventig zijn aangebracht, zijn – wat je er ook van vindt – een bijzonder tijdsdocument.

De opening

Het huurcontract met Stadsherstel werd getekend en de subsidie werd door Stadsdeel Centrum toegekend. Inmiddels draait Huis de Pinto (al bijna) op volle toeren. De laatste weken voor de opening moest er nog veel werk worden verzet. Niet alleen moesten de boekenkasten goed gevuld zijn met boeken voor de ruilbibliotheek, maar ook moesten er bijvoorbeeld voldoende theekopjes in de kast staan. Kwartiermakers Jacqueline Verhaagen en Timo van Barneveld hebben in deze laatste fase nog wat extra gas gegeven. "Dat was een spannende periode", zegt Timo. "Na al die tijd te vergaderen en nadenken over hoe het moest worden, werd het steeds concreter. Huis de Pinto kwam weer tot leven en daar zijn we met zijn allen heel trots op."
Nu er prachtige kasten en tafels staan, gemaakt in samenwerking met bedrijven uit de buurt, en de laatste praktische zaken zijn afgerond, kan Huis de Pinto zich meer gaan richten op de activiteiten. "Met de activiteiten laten we ons aan de buurt zien en willen we ook waarmaken wat we beloofd hebben", zegt Timo, "een bruisend cultureel centrum voor en door de buurt in een publiek-toegankelijk Huis de Pinto". Jacqueline voegt daaraan toe dat er een rijk geschakeerd programma van activiteiten komt. "Voor en door de buurt betekent dat we in de toekomst veel creatieve buurtbewoners – schrijvers, kunstenaars, filmers, muziekmakers – uitnodigen om hun werk te belichten. Wij organiseren zelf activiteiten, maar ook derden kunnen een ruimte huren om een cursus of ander evenement op cultureel gebied te verzorgen."

Het openhouden van Huis de Pinto als cultureel & literair centrum met een activiteitenprogramma is natuurlijk alleen mogelijk geweest door de enorme steun vanuit de buurt. Een grote groep enthousiaste vrijwilligers heeft zich ten dienste gesteld van het ontmoetingscentrum. Aan de ruilbibliotheek zijn door de buurtbewoners de prachtigste boeken gedoneerd. Toch is nog steeds alle hulp welkom. Huis de Pinto staat altijd open voor nieuwe vrijwilligers. Ook buurtgenoten die een idee hebben voor een activiteit of een ruimte willen huren voor een cursus kunnen de organisatie benaderen. "Een lezingenserie, een concert, we willen graag verrast worden door goede ideeën. We staan midden in de stad, en daarmee open voor inbreng van buiten", zegt Jacqueline. Materiële steun kan het centrum ook goed gebruiken: mensen kunnen bijvoorbeeld een abonnement adopteren om de leestafel uit te breiden. Maar ook een maandblad, dat vaak binnen een week al is uitgelezen, is welkom. Ten slotte, als vriend van Huis de Pinto kunnen mensen een financiële bijdrage leveren en zo het cultureel & literair centrum steunen.

De toekomst

Hoe ziet de toekomst eruit voor Huis de Pinto? De eerste twee jaar wordt de stichting Huis de Pinto gesubsidieerd door Stadsdeel Centrum. Daarna moet het huis op eigen krachten open blijven. Timo maakt zich zeker geen zorgen. "We zitten natuurlijk wel in een testfase, maar het vertrouwen is er. We hebben een enthousiaste werkgroep en een sterk team vrijwilligers. Ik denk dat Huis de Pinto na een opstartperiode veel voor de buurt kan betekenen, misschien nog wel meer dan ooit tevoren."

Tessel Dekker

Huis de Pinto gaat weer open!

**In het voorjaar van 2014 gaat het Pintohuis weer open.
Het wordt een literair & cultureel ontmoetingscentrum
met activiteiten voor en door de buurt.**

**kranten tijdschriften koffie en thee een ruilbibliotheek cursussen
boekenclubs koffieconcerten tentoonstellingen lezingen
muzikale bijeenkomsten kunstprojecten boekpresentaties**

**! Breng een boek – Haal een boek !
Al vanaf 15 februari gaan de ruilbibliotheek en de leestafel van start.
In mei opent in Huis de Pinto een Bibliotheek Servicepunt. Ouderen
kunnen hier dan OBA boeken bestellen, afhalen en terugbrengen.**

**Het moment waarop de andere activiteiten starten
wordt bekend gemaakt op de site.
Kijk voor actuele informatie op www.huisdepinto.nl**

Geveltuinendag 2014

Op zaterdag 10 mei is de jaarlijke geveltuinendag op het J.W. Siebeleshof, het pleintje tussen de Sint Antoniebreestraat en de Dijkstraat. Een gezellige markt met planten voor geveltuinen, advies over het aanleggen en onderhouden van geveltuinen, bloemschikken voor moederdag, workshops voor kinderen, hapjes, drankjes en live muziek. De dag wordt georganiseerd door Buurtcentrum de Boomsspijker en Wijkcentrum d'Oude Stadt in samenwerking met Flesseman en Stichting de Regenboog.

Voor meer informatie:
Wijkcentrum d'Oudestadt
tel: 020-6382205
email: gerbina@oudestadt.nl
www.oudestadt.nl

HA Hulplijn Amsterdam

Sensoor Amsterdam heet vanaf 1 januari jl. Hulplijn Amsterdam. Al meer dan 50 jaar bellen Amsterdammers die een anoniem en gelijkwaardig gesprek willen met 020-6757575. Zo'n 80 goed opgeleide vrijwilligers gaan dag en nacht het gesprek aan. Jaarlijks voeren zij bijna 20.000 gesprekken over tal van onderwerpen. De behoefte en de noodzaak is groot en groeiend. De gesprekken gaan vaak over eenzaamheid, depressie en psychosociale problemen, maar ook over verlies van werk of gezondheid. Daarnaast zijn suïcidale gedachten en gevoelens regelmatig onderwerp van gesprek. Hulplijn Amsterdam is de nieuwe naam van een vertrouwde organisatie die midden in de Amsterdamse samenleving staat. Wij zijn 24 uur per dag bereikbaar op telefoonnummer 020-6757575 (lokaal tarief). HA is altijd op zoek naar vrijwilligers. Meer informatie: www.hulplijnamsterdam.nl

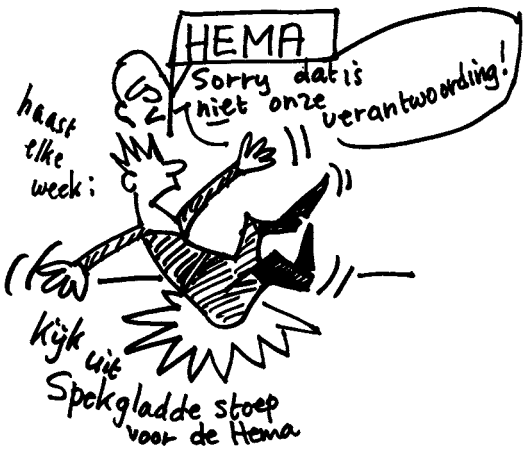

Als je buiten de deur wilt eten als bewoner van de Nieuwmarktbuurt heb je keuze genoeg, de wereldkeuken is hier goed vertegenwoordigd. Van Chinees tot Portugees en alles ertussenin. Maar wat kookt en eet u thuis? In deze rubriek deelt een buurtbewoner zijn of haar favoriete recept met u.

Sushi-stamppot

We zijn op de Oudezijds Achterburgwal bij Ineke (38). Sinds 2004 woont zij hier met Sander(42). Ondertussen zijn er ook twee kinders aan het huishouden toegevoegd: Floor (7) en Bas (6). Koken doen Ineke en Sander allebei. Om en om, niet samen! Bij wie gaat dat wel goed? En ook de kinderen helpen graag een handje mee. Wat maken we vandaag? Op verzoek van Bas: sushi-stamppot. Pardon? Sushi-stamppot ja. Dat klinkt een beetje als een lompe balletdanseres.

Waar we bij sushi een mooi gestilleerd, fijn en elegant gerecht voor ons zien (en dus een werkwijze waarbij beheersing, precisie en een vaste hand nodig zijn), kun je bij het maken van stamppot juist al je zelfbeheersing overboord gooien. Grof hakken, koken en dan stampen, liever met losse hand dan met vaste hand. Een opleiding tot sushichef duurt in Japan minstens vijf jaar, terwijl stamppot met een beetje goeie wil door een kind van vijf gemaakt kan worden. Overigens niets ten nadele van de stamppot. Een goeie stamppot is onversmadelijk. Stampen of rollen, Japanse en Nederlandse eetcultuur zijn twee werelden apart. Maar geen zorgen, in dit recept wordt niet écht gestampt. Ineke noemt het ook wel luie sushi. Want twee werkende ouders met twee kleine kinderen gaan echt niet op dinsdagavond nog even een paar uur in de keuken aan de rol. Dus wat doe je dan als je enorme trek hebt in sushi en geen tijd? (Nee, niet afhalen want dit is een kookrubriek.) Dan maak je luie sushi. Een soort deconstructed sushi. De smaak van sushi, maar niet het werk. En misschien fijn om te weten: ook in Japan maak je sushi niet thuis. Ook daar wonen werkende ouders met kleine kinderen en als je sushi wil, ga je de deur uit. Maar wilt u niet alleen tijd, maar ook geld besparen maak dan dit:

Voor ongeveer vier personen:
groot stuk megaverse tonijn
250 gram sushirijst (plus een theelepel zout, drie eetlepels rijstazijn en twee theelepels suiker)
sesamolie, sojasaus, sesamzaadjes,
Japanse mayonaise (Kewpie met een vreemde afbeelding van een baby op de fles)
een paar nori-vellen (al voorgeroosterd te koop)
daikon of radijsjes (in lucifers gesneden)
avocado in blokjes
bosui

Kook de sushirijst zoals aangegeven op de verpakking en laat afkoelen (in Japan gebruik je hier een waaier voor, dus als u die in huis heeft…) Meng zout, azijn en suiker en verhit licht tot de suiker is opgelost. Meng dit door de rijst, zodra beide op kamertemperatuur zijn. Snij de helft van de tonijn fijn als tartaar en de andere helft in grotere stukken. Meng door de fijne tonijn een eetlepel mayo, fijngesneden bosui, een theelepel sesamolie en een theelepel sojasaus (en als de kinderen niet thuis zijn een theelepel wasabi). Meng in een andere kom de grote stukken tonijn met de avocado. Geef iedereen een kommetje met rijst en schep daarop de twee soorten tonijn, scheur er stukjes nori over en wat daikon. Wasabi, ingemaakte gember en meer sojasaus naar smaak erbij doen. Ook komkommer, reepjes omelet en andere vissoorten zoals zalm, krab of viseitjes kunnen natuurlijk naar eigen smaak als vervanging of toevoeging dienen. Maak er wat leuks van. Itadakimasu!

En als u sushi-stamp(pot) googelt krijgt u foto's te zien van Japanse postzegels met sushi. Waarschijnlijk wel een stuk mooier dan postzegels met stamppot-afbeelding.

Voor ingrediënten: visboeren en toko's genoeg in de buurt. En voor écht luie sushi: ook genoeg af te halen in de buurt. Niet doen hoor! Eerst dit maken.

Anna Cruson

Een nieuwe huisarts op de Kalkmarkt

In december vorig jaar heeft Fenneke Voorsluis na ruim veertig jaar afscheid genomen van de praktijk op de Kalkmarkt. Begin januari is Roos Hogervorst voor haar in de plaats gekomen. Op het afscheid van Fenneke in het Bethanienklooster hebben velen al met Roos kunnen kennismaken. OpNieuw zocht haar op voor een interview.

FOTO: AGNES BARTS

Hoe ben jij de nieuwe huisarts geworden?
Voor mij was de praktijk van Voorsluis / Viruly een begrip, een echte buurtpraktijk. Die blijft altijd bestaan, dacht ik, en ik heb nooit gekeken of daar vacatures waren. In oktober vorig jaar werd ik aangeklampt door een buurtgenote, die wist dat ik huisarts was. "Roos, mijn fijne dokter gaat weg! Straks komt er iemand die ik niet ken. Jij moet gaan solliciteren."
Ik heb toen een officieus briefje op de Kalkmarkt in de bus gedaan, waarin ik liet weten dat ik had gehoord dat er iemand uit de praktijk weg zou gaan. Dat ik een enthousiaste buurtbewoner was en waarnemend huisarts. Begin december werd ik gebeld met de vraag of ik wilde kennismaken. Ik ben toen meteen langsgegaan voor een gesprek. Hij stelde voor dat ik een dag met hem samen het praktijkspreekuur zou doen; dat had hij ook met de overige gegadigden zo gedaan. Dat is een veel betere manier om er achter te komen wat je als collega's aan elkaar hebt dan een sollicitatiegesprek. Bij ons klikte het meteen heel erg. Ik vond het een leuke dag, met heel veel verschillende mensen en veel verschillende verhalen.
Een dag of tien later (op de maandag voor het afscheid van Fenneke op vrijdag) ging de telefoon: "We willen het proberen en we willen heel graag dat je er vrijdag bij bent."
Maandag 7 januari was mijn eerste werkdag. Verder werk ik op woensdag en donderdag. Met Lucas Viruly en met Emilie en Iris, de doktersassistentes, zijn we nu een nieuwe draai aan het vinden. Natuurlijk is het allemaal even wennen voor iedereen, zo'n nieuwe dokter, niet te vergeten ook voor de patiënten. Voor mij voelt het tot nu toe heel fijn.

Wat is er bijzonder aan de praktijk?
De meeste mensen die ik ken of nu leer kennen door mijn werk praten vol passie over deze bijzondere buurt. Zoals die oude Nieuwmarktbewoners die hier allemaal zijn blijven wonen en die elkaar volgens mij allemaal een beetje in de gaten houden. Ze hebben elkaars sleutels en doen boodschappen voor elkaar. Een gezonde vorm van sociale controle. Die voel ik ook op de Antoniusschool waar mijn kinderen zitten. Voor mijn gevoel is de Nieuwmarktbuurt hier bijzonder in.
Daarnaast is de praktijk al jaren betrokken bij de medische zorg voor zeelieden en zijn we ook tropenvaccinatiecentrum.

Waar ben je zelf opgegroeid?
In de Rivierenbuurt. Mijn ouders werkten allebei in de zorg. Mijn vader als huisarts. Door zijn verhalen is mijn belangstelling voor het vak van huisarts geboren. De levensverhalen van zijn patiënten voelden aan als evenzovele avonturen. Het vak gaat over geneeskunde, maar meer nog over mensen. Ik slurpte al die verhalen (in me) op. Door die verhalen wist ik al heel vroeg dat ik huisarts wilde worden.

Sinds wanneer woon je in de Nieuwmarktbuurt?
Ik ben hier in 2000 naar toe gekomen. Hier zijn mijn twee zonen geboren. Zij hebben o.a. bij Siem en Tonny op La Creche gezeten in de Koningsstraat. Dat vond ik ook zo'n bijzonder plekje. Ik heb het gevoel dat zoiets alleen hier, in deze buurt, mogelijk was/is.

Wat heb je met de Aprilfeesten?
Veel mensen kennen mij misschien van de Aprilfeesten. De afgelopen vijf jaar heb ik gewerkt bij La Molina – het mini-reuzenrad, mijn favoriete bijbaan. Het lijkt me leuk om dat te blijven doen – als ik er de tijd voor heb. *Roos Hendriks*

ONDERNEMERS IN DE NIEUWMARKTBUURT

Het ligt meestal niet aan de kinderen

Judith de Haan is remedial teacher, of in goed Nederlands "speciale leerhulp". Na haar opleiding aan de PABO werd ze onderwijzeres. Ze merkte dat ze meer aandacht wilde besteden aan dat ene kind dat buiten de boot viel. Met grote klassen is dat niet altijd mogelijk en daarom begon ze, na een tweejarige opleiding voor remedial teacher, een eigen praktijk. Daar is ze nu, in de buurt, al 8 jaar actief mee.

Meestal komen kinderen pas bij haar als ze tegen een toets oplopen die mis gaat. Het zou beter zijn als meteen zou worden ingegrepen als blijkt dat een kind moeite heeft met de leerstof. Dus ouders let op; stuur je kind op tijd naar de remedial teacher.
Na een intake met alleen de ouders gaat Judith stap voor stap terug in het leerproces om te ontdekken waar het fout is gegaan. Als dat moment wordt gevonden, gaat ze aan de slag. Heel vaak zie je de kinderen dan opbloeien, ineens begrijpen ze het. Ze realiseren zich dat ze wel goed kunnen leren en krijgen daardoor meer zelfvertrouwen. Een kind een groep laten overdoen heeft volgens haar niet zoveel zin, want het pakt het probleem niet in de kern aan. Dat zit 'm in het repareren van een fout in het leerproces en daar is Judith goed in.

FOTO BARRIE HULLEGIE

Lezersaanbieding: Hofmannsthal's Elektra in het Compagnietheater

Normaal tarief € 20 – voor Opnieuw lezers € 15 op vertoon van het blad / artikel

Data
DI 25 t/m ZA 29 mrt
DI 1 t/m ZA 5 apr
Aanvang 20.30 uur

Een bijzondere voorstelling gespeeld door verschillende generaties acteurs, van Betty Schuurman tot Sallie Harmsen.
Elektra vertelt over drie door het noodlot getroffen jonge mensen. Op de resten van een ondergaand rijk proberen ze een nieuwe toekomst op te bouwen.
Hoe verder te leven na de grootste ramp die een kind kan overkomen? Dat is de vraag voor Elektra, Chrysothemis en Orestes. Hun moeder Klytaimnestra vermoordde hun vader Agamemnon en deelt nu het voormalig huwelijksbed met haar minnaar Aigisthos.
Dichter, essayist en toneelschrijver Hugo von Hofmannsthal wist als geen ander het tijdsgevoel van de stervende negentiende eeuw en het verlangen naar de moderne tijd in woorden te vangen. Hij baseerde zijn Elektra (1904) op de tragedies van Aischylos, Euripides en vooral Sophokles. Maar tegenover het witte marmer van de klassieke oudheid plaatst hij een duistere wereld van bloed en driften, waarin Freud en Nietzsche de plaats hebben ingenomen van goden en hogere machten.

Met Mariana Aparicio Torres, Antoinette Jelgersma, Betty Schuurman, Sallie Harmsen en Joris Smit
Regie Casper Vandeputte

Tip Top herrijst in oude glorie!

Precies honderd jaar geleden, op 17 maart 1914, opende er een uniek theater aan de Jodenbreestraat: het Tip Top. Oprichter en directeur was Joseph Kroonenberg (1874-1943). Rond 1910 zag Kroonenberg dat het medium film in opkomst was en de eerste bioscopen in Amsterdam vol zaten. Hij besloot toen zelf een 'bioscooptheater' te exploiteren. Tussen twee films, of soms in de plaats ervan, was er 'variété'. Toentertijd bekende zangers als Bob Scholte en Willy Derby traden er op, maar ook goochelaars, 'humoristen', muzikanten, hypnotiseurs, telepaten en danseressen. Soms waren er hele revues of operettes. In 1926 besloot Kroonenberg het Tip Top in Art Deco stijl te verbouwen, in navolging van het chiquere Tuschinksi. Hij vond dat ook zijn eenvoudiger publiek moest kunnen genieten van dezelfde klasse die Tuschinski uitstraalde. De bezoekers waren, overeenkomstig de bevolkingssamenstelling van de Jodenbuurt, voor ca. 90 % joods. Dus werden ook joodse films en optredens van joodse zangkoren geprogrammeerd. In de crisisjaren dertig organiseerde Kroonenberg speciale ochtendvoorstellingen voor werkelozen. Om '*zijn* mensen' politiek bewust te maken, programmeerde hij kritische voorstellingen, o.a. over de antisemitische politiek in Duitsland. Tot zomer 1942 is er doorgespeeld. In het 'Jodenbreestraattheater' mochten van de Bezetter toen uitsluitend Joodse artiesten voor een Joods publiek optreden. Na de gedwongen sluiting werd het gebouw een centrum van de illegaliteit. In de Hongerwinter sloopten overgebleven niet-Joodse buurtbewoners het hout uit het gebouw om in hun kachels op te stoken. Grotendeels beroofd van zijn oude artiesten en publiek bleek het Tip Top na de Bevrijding niet meer levensvatbaar. In 1953 ging de bouwval tegen de grond. Maar van 15 tot 17 maart 2014 herrijst het Tip Top in oude glorie! Precies op de oorspronkelijke plek, nu in de Theaterschool, herscheppen studenten van de opleiding Techniek & Theater het fraaie gebouw. In de vorm van een spectaculaire revue wordt het mooie, bewogen verhaal van dit unieke buurttheater verteld. Een hommage aan Kroonenberg en zijn honderd jaar oude creatie!

De voorstellingen op 15 en 16 maart beginnen om 20.00 uur, op 17 maart om 20.30 uur. Plaats: de Theaterschool – Jodenbreestraat 3. Entree: € 6,- .
Jan Derk van den Berg

ONDERNEMERS IN DE NIEUWMARKTBUURT

Tevreden bewoners

Gerton van As, bouwkundige, heeft zijn sporen verdiend in het vak. In loondienst werkte hij in de nieuwbouw en verbouw. Een aantal maanden geleden besloot hij als zelfstandige verder te gaan. Bij zijn laatste werkgever, een beheerder voor verenigingen van eigenaren (VvE), maakte hij mee dat voor het vervangen van een lampje €60 in rekening werd gebracht. Dat bedrag was vanuit het oogpunt van de beheerder niet overdreven hoog, maar Gerton dacht dat dat toch wel eenvoudiger zou kunnen. Hij startte met "de buurtklusser" voor zowel VvE als particulier. Je kunt 'm bellen om dagelijkse klusjes te laten doen. Zie www.debuurtklusser.net

Daarnaast richt hij zich op VvE's die hij bedient met KRAS Technisch beheer en begeleiding. Iedereen die onderdeel uitmaakt van een VvE weet dat het een ingewikkelde constructie is. Gerton kent alle ins en outs van het fenomeen en richt zich op het verzorgen van (planmatig) onderhoud en toezicht daarop. Moet er geschilderd worden, dan zorgt hij voor offertes die moeten worden opgesteld aan de hand van zijn specificaties. Daardoor zijn de offertes vergelijkbaar en compleet. Als de VvE dat wil kan hij de schilderklus begeleiden en na een jaar nog eens langskomen om de boel te inspecteren. Het is maar een voorbeeld, want hij begeleidt ook verbouwingen. Zie voor meer info www.krasbeheer.nl

Soms hoop ik dat ik niet meer wakker word

ILLUSTRATIE: DUNYA

Zondagochtend, ik wandel met mijn hond en geniet van de rust en het zonnetje. Er komt een oude mevrouw met een rollator aan en zij begint tegen mijn hondje te praten. Ze vertelt me dat ze toch maar even naar buiten is gegaan. “Dat is goed voor me”, zegt ze.
Ik vraag haar of ze in de buurt woont.
“Ja, aan de overkant in het verzorgingshuis, maar daar moet ik weg.”
Hoezo vraag ik haar.
“Ik moet weg want ze gaan de boel sluiten. Alleen als je zorgindicatie 4 hebt mag je blijven en anders moet je weg. Ik heb indicatie 2.”
Waar moet u dan naar toe, vraag ik? Ik kan niet geloven dat ze zomaar weg moet.
“Echt waar”, zegt ze, “er zijn al veel mensen weg. Op mijn gang zijn al 6 lege kamers. Dat is zo ongezellig en naar.”
Ze weet niet waar ze naar toe moet en ook niet wanneer. Niemand kan haar iets vertellen.
“Ik wil niet ergens anders wonen. Ik ken Amsterdam niet meer, alleen nog mijn buurt. Hoe moet dat nou? Ik ben 89 en soms hoop ik maar dat ik ’s morgens niet meer wakker word. Dan hoef ik het allemaal niet meer mee te maken”, zegt ze verdrietig.
Ik weet niet zo goed wat ik moet zeggen. We lopen samen een stukje op en bij de hoek nemen we afscheid. Ik wens haar veel sterkte. “We zien het wel”, zegt ze nog optimistisch.
Ik loop verder, ben boos en verdrietig. Zo kunnen we toch niet met oude mensen omgaan. Ik denk terug aan mijn oma die meer dan 10 jaar geleden in een soortgelijke situatie zat. Het verzorgingstehuis zou verbouwd worden en de bewoners moesten een halfjaar in een ander tehuis wonen. Het was duidelijk dat niet iedereen terug zou kunnen keren. Met andere woorden, er moesten voor de verhuizing nog wat bewoners overlijden. De hele situatie bracht zoveel stress met zich mee dat er inderdaad verschillende mensen overleden, tien in een week. Ook mijn oma. Ze had al verschillende keren gezegd dat het voor haar niet hoefde, die verhuizing, dat ze niet begreep wat ze allemaal moest doen. Op een dag kreeg ze een plattegrond in haar handen geduwd waar ze op moest aangeven waar ze haar meubels wilde hebben in haar nieuwe kamer. Ze raakte in paniek. Ze kon niet meer goed zien en op je 89ste is het allemaal niet zo makkelijk meer te begrijpen. Uiteindelijk kreeg ze een benauwdheidsaanval en is ze, omdat de verpleging ‘vergat’ om nog even te komen kijken, gestikt.
Nu is het 2014 en is er nog niets veranderd. Het is alleen maar erger geworden. Er wordt met mensen geschoven alsof het dozen zijn. Al die plannen worden bedacht achter bureaus, misschien wel door mensen zonder ouders, en niemand denkt er aan hoe het is als je oud bent, niet goed ter been, niet zo snel meer alles begrijpt. Niemand die de moeite neemt om het rustig aan je uit te leggen, te luisteren naar je gevoelens, je onzekerheden en je angsten. Hoe zouden de bedenkers van al deze plannen zelf behandeld willen worden. Zouden zij uit hun vertrouwde omgeving gehaald willen worden en ergens anders neergezet waar ze niemand kennen en waar niemand hun kent? Laat mensen in hun buurt als ze dat willen. Ik wil in ieder geval dat deze mensen in mijn buurt blijven, ze horen hier. Of mogen er straks geen oude mensen meer in mijn buurt wonen?

Linda van Beest

Het gedicht van Henk Delaere kwam binnen op de redactie en het kwam meteen binnen bij mij. Het raakte. En hoewel het nog geen mei is, met de jaarlijkse belangrijke dodenherdenking, plaatsen we het lange gedicht uiteraard. Ik besefte ook onmiddellijk dat binnen 20 jaar, statistisch gezien, niemand meer kan leven die ooggetuige is geweest van de oorlog.
Er zijn genoeg beelden, films, verhalen en er is genoeg archief, maar de beelden uit dit gedicht spreken boekdelen en zijn duidelijk uit het hart geschreven. Henk Oldeman schrijft, zover ik weet, geen gedichten. Hij schrijft stukjes 'uit het leven gegrepen', of over de man of vrouw van de straat, zoals Simon Carmiggelt dat altijd pleegde te doen. Dit keer over een straatmuzikante. Daar zag ik een gedicht in.

Jorge

Tonen

ze is er! hij hoort haar van ver
klare klanken overstemmen het straatgeruis
flarden van tonen raken hem her en der
de straat krijgt kleur en hij luistert
hij luistert naar tijd en pijn en zee
alsof ze met de snaren fluistert
zijn hand zoekt wat geld voor thee

thuisgekomen denkt zijn warme hart en hoort
zijn wijze hand zoekt wat geld voor de reis
en zij stapt in de trein, nooit meer ongehoord

Jorge

Uitgerangeerd

Gratis met het openbaar vervoer
Op je bejaardenpasje
Ach, niet getreurd, eigenlijk was je
Toch allang op je retour

Pieter Bol

De stilte van de niet gesproken woorden
De stilte van de ongezongen taal
Vormde een eeuwenoud verhaal
Dierbaar bekend aan ieder die het hoorde

Pieter Bol

Zon	**Maan**
dag maan	dag zon
ik sta zo	ik wil ook
ver bij jou van	dichter bij je staan.
daan	Helaas!

Wat een gezeur over Piet
omdat hij door roet zwartjes ziet.
Hij is ons aller vrind
en ook van d'heilige Sint.
Een slaafje is hij zeker niet.

Hea

Zeeburgerdorp (gesticht) gesticht in 1926.
1944 op last der Duitsers afgebroken.
Uilenburg 1943-1945. Herdenkingstekst=lied.

En nu als mens op vele jaren. De zeventig al gepasseerd.
Als kind van twee in gruwel jaren, die tijd in Geest steeds wederkeert.
Want daar op twee hoog achter ramen, in de Nieuwe Uilenburgerstraat,
nog voor mijn Ouders daar toen kwamen, de Mens de dupe werd van Haat.
Als kind het toen niet kon bevroeden, maar nu mijn Geest het niet verteert,
dat op die plek waar ik mocht spelen, ook niet een kind is teruggekeerd.

Het Dorp

Daar, op dat Dorp ben ik geboren. Onder de Oost Zeeburger Zon.
Waar vele Amsterdammers woonden die zich niet goed gedragen kon.
Maar wat als Asoos werd versleten, in dwang, met sancties werd gesmoord,
want wij stonden onder curatele, was regelrecht een Geestesmoord.
Dat Dorp is nu voorgoed verdwenen. Rest nog een plein met een betonnen paal.
Met trots heb ik daar op geschreven: ik ben een geboren Asociaal.

Het Dorp op Zeeburg was ontsproten uit een conservatief idee.
Wie zich niet kon, of aan wou passen, die deed maatschappelijk niet meer mee.
Wat nu welwillend wordt bekeken als zijnde ietwat excentriek,
dit vroeger snel stigmatiseerden als Asociaal en Psychisch ziek.
Dit driftig etiketten plakken waren de normen van die tijd.
En voerden zij, die anders dachten, daartegen een verloren strijd.

In dat Getto voor asocialen , al was het geen gevangenis,
was vrij in denken, maar niet naar leven, voor velen toch een groot gemis.
Waren de Nazi`s niet gekomen, wat groot terreur, ellende bracht,
misschien dat Getto was gebleven, wat door socialen was bedacht.
Omdat het Dorp daar moest verdwijnen, op last van Duitsers platgegooid,
men aan een stigma kon ontkomen, waar het (a)sociaal in was gekooid.

Hoe wrang het later ook mocht wezen. Daar stond toen niemand nog bij stil.
Want door de Duitse Laars gedreven had niemand nog een vrije wil.
Als kind van twee jaar moest verhuizen. Of wij dat wilde, of ook niet,
maar als Gediplomeerd Asocialen, onder die dwang het Dorp verliet.
Door de gemeenschap lang gemeden, ving de reis op Uilenburg aan.
De Joden waren daar verdreven om een gruwelijk Lot te ondergaan.

Geen zinnig mens kon toen vermoeden wat een zieke Geest had uitgedacht.
Dat Mensen, in wiens huis wij woonden, door Beesten werden afgeslacht.
Het was al moeilijk in te denken waarom er werd gedeporteerd.
Hun huis en haard moesten verlaten. Daar asoos werden geposteerd.
Het is rationeel niet te bevatten, daar dit niet bij het Mens Zijn hoort,
dat wij een huis moesten bewonen van 1, die allen zijn vermoord.

Op Duits Bevel de asocialen toen van het Dorp werden verlost.
Maar zich er niet bewust van waren tot welk een prijs dit heeft gekost.
Want door die harde gruwel jaren, en een waanzinnig Demagoog,
werden wij tot sociaal verheven op Uilenburg op twee hoog.
Hadden mijn ouders kunnen kiezen, maar enig keus kwam niet van pas,
van het lot der Joden had geweten, liefst Asociaal gebleven was.

En op mijn dagelijkse tochten, steeds weer door Uilenburg loop.
Om even naar dat huis te kijken, met pessimisme in mijn hoop.
Veel levens gingen toen verloren. Door monsters werden afgemaakt.
Die door waanzin, rassenhaat gedreven, de menselijkheid was kwijtgeraakt.
Zo lang ik nog mag blijven leven, tot dan de herinnering ook duurt,
dat ik als kind daar eens mocht spelen, in die zo zwaar getroffen buurt.

In 1945 het Uilenburg voor Kattenburg verlaat.
Op amper een kilometer, in rechte straal,
werd ons weer verleend het oude vertrouwde predicaat.
We werden gelukkig weer onvervalst Asociaal.

Henk Delaere

Het station van Luik

Alles was licht en ruim
en toch overal
het mensenverdriet

Het schuilde in het sjouwen
met koffers/
het zitten op
steenkoude banken/
Het bedelde met trillende
handen en gespeelde tranen
die 100% echt waren

Het zwierf door
koelkast-achtige ruimtes
waar men iets gebruiken kon/
koffie met taart
en de smaak van plastic

Toen we keken hoe laat
het was
begon de stationsklok
als een dolleman
rond te razen

Een man zei:
ik doe een beetje
aan sjamanisme /
Vandaag is een bijzondere dag
Ruimte en tijd vallen samen
In Stonehenge-

Hij zweeg verward
Wij zweefden de roltrap op
Dunya

De trein naar Amsterdam

Een jonge meid
met de looks
van een fotomodel
stuurde een stroom vloeken
op de wereld af

Buiten flitsten de huizen voorbij/
Reizigers kauwden
op gedachten en gevoelens/
Is het niet ons betrapt verdriet
dat daar roeit
door de mist
schreeuwend naar de overkant?

Geluiden losten zich op
in onzichtbare tranen/
Mensen vergaten de tijd
en hoe ver het was/
Kinderen rekten zich uit

In Amsterdam stond de klok stil
op 12 uur
Dunya

aan de lippen

beleid is het probleem van alle Nederlanders
de staat is een hangbrug over een afgrond
handenschuddend maken zij de oversteek.

onder trillende hanenbalken rusten
redelijke mensen
samengeperst in hun omgeving bereiken zij
1 op de schaal van richter

op de Laan van Meerdervoort eist
onschendbaarheid haar tol
het hoofd van Borodin in verhuisdoos
bij het Kremlin afgeleverd

Franciscus aast op Benedictus
behoedzaam hoedt hij zijn schapen
sterfelijkheid is een goddelijk gebaar

met menselijk gedrag verstrijkt de tijd
wij buigen ons over de vormen
waarvan zij zich bedient
en vergeten de rest
Bert Baanders

ONDERNEMERS IN DE NIEUWMARKTBUURT

ICT zonder nerd-talk en techno-speak

De klanten van jnc-ict, particulieren en kleine bedrijven, zitten overwegend in de eigen buurt. Momenteel is het bedrijf druk in de weer met het vervangen van computers waar nog Windows XP op draait. Op 8 april 2014 stopt Microsoft namelijk met het uitbrengen van oplossingen voor beveiligingslekken in dit 12 jaar oude besturingssyteem. Toch draait Windows XP nog op bijna 30 procent van alle Windows computers, zowel bij bedrijven als bij particulieren. Na 8 april kunnen die computers niet meer naar behoren worden beveiligd. Ze staan dan bloot aan allerlei gevaren, variërend van besmettingen tot identiteitsfraude. Bij vervanging van XP computers voert jnc-ict het volledige traject van de omzetting uit, van advies over de vervangende computer, de installatie van de nieuwe computer, het overzetten van alle bestanden (inclusief mail) tot het gebruiksklaar opleveren met werkende printer en overige apparatuur.

Maar jnc-ict doet veel meer. Naast computerhulp en het oplossen van tv storingen, verzorgt het bedrijf ook de aanleg van netwerkbekabeling en bekabeling voor tv-aansluitingen, bijvoorbeeld bij verbouwingen of renovaties. Ook voor kleine opdrachten, zoals problemen met printers of mail, kun je bij jnc-ict terecht. En veel bedrijven in de buurt hebben het beheer van hun volledige bedrijfsautomatisering toevertrouwd aan jnc-ict.

In het maartnummer van Opnieuw 2011 schreef ik een ingezonden brief met het absurde verhaal van mijn aanvaring met het OM wegens het deponeren van een paar handjes iepenzaad uit mijn kleine geveltuintje in de met iepenzaad bedekte Krom Boomssloot.
Betrapt door enkele overijverige Handhavers van het stadsdeel C leverde deze criminele daad mij een forse boete op.
Na een bezwaarschrift te hebben opgesteld met de heer H. en vervolgens een radiostilte van zo'n twee en half jaar kwam het er toch van: ik moest 19 september 2013 voorkomen.
Met dank aan ca. 10 betrokken Nieuwmarktbuurtbewoners en vrienden trokken wij met "tromgeroffel" en verontwaardiging naar het gerechtsgebouw aan de Parnassusweg . Ietwat verwonderd zagen de heren van het gerecht deze bonte stoet neerstrijken op de publieke tribune, hetgeen met name aan de rechter een glimlach ontlokte alvorens hij van wal stak.
Goed voorbereid maar met knikkende knieën verdedigde ik mijzelf, maar vergat op het "moment suprême" mijn geheime wapen de heer H. in te zetten . Jammer. Vermoedelijk daardoor bleef de uitspraak : schuldig voor het toevoegen van stoffen aan het oppervlaktewater maar vrijgesproken van strafvervolging of boete.
De gereserveerde boete werd later met veel plezier en opluchting door de voltallige aanhang stukgeslagen aan de toog onder het motto: Beter hier gedronken dan aan het gerecht geschonken.
In de OpNieuw van december 2014 heeft Maarten Henket hier al het een en ander over vermeld onder het kopje Economische delicten. Maar zelf wilde ik ook deze absurditeit van bureaucratie en verspilling van belastinggelden aan de kaak stellen en afsluiten.

Trui de Leeuw

Nooit één dag chagrijnig

Vanaf 24 november 2004 ben ik de eigenaar van Zeilmakerij Fa. Borg & Zoon, opgericht in 1934. Op deze wijze wil ik laten weten dat ik afstand heb gedaan van de zeilmakerij.
Na lange overpeinzingen kwam ik tot de conclusie dat ik de zaak over moet geven aan een nieuwe generatie jonge zeilmakers.
Op 16 april 2013 heb ik dan ook het bedrijf overgedragen aan Robin en Bastiaan van Leeuwen, twee broers, enthousiast en met veel zin om de zaak voort te zetten.
Ik ben heel gelukkig dat ik opvolgers heb gevonden, het zal me niet gebeuren dat ik op mijn zestigste alleen op een bootje sta te werken. En personeel aannemen, aankloppen bij instanties, was te veel huiswerk voor me; ik werk liever 6 dagen in de week 12 uur per dag dan in een molen van bureaucratie te belanden.
Inmiddels hebben Robin en Bastiaan een zeilmaker in de zaak betrokken en ik hoop dat het ze voor de wind gaat.
Via deze OpNieuw wil ik deze jongens en bovenal de familie Borg met een warm hart de beste wensen voor de toekomst overbrengen.
Het stokje overdragen doet wel een beetje zeer, maar dankzij deze wending kan ik het zelf vanuit een ander perspectief bekijken. Het is een kwestie van gunnen.
Na negen jaar in deze prachtige buurt plus zijn bewoners, waarin ik nooit één dag chagrijnig ben geweest, kan ik met een fijn gevoel afscheid nemen.
Beste meneer en mevrouw Borg, ik hoop dat de deuren van uw mooie bedrijf nog heel lang geopend zullen blijven. So long.

Stef Koster

ONDERNEMERS IN DE NIEUWMARKTBUURT

Een vernieuwende vorm van zorg

Barbara Groeneveld en Titiaan Zwart hadden al ervaring met zorgverlening aan ouderen toen ze begonnen met Mantelaar. Beiden hadden gezien hoe de traditionele zorginstellingen werkten en dachten "dat kan veel beter".
Om te beginnen geen management- op managementlaag, geen versnippering van de hulp en, vooral, zoveel mogelijk proberen een of twee vaste verzorgers te koppelen aan een cliënt en, vooral, weer tijd voor aandacht en gezelschap. Met de mantelzorger en de cliënt wordt een gesprek gehouden en aan de hand van de uitkomst worden een cliënt en een zorgverlener aan elkaar gekoppeld. De zorgverleners zijn allemaal studenten die geneeskunde, psychologie of verpleegkunde studeren, al ervaring hebben met de zorg en die in de buurt van de cliënt wonen. De student doet alles: het huishouden, de verzorging, de begeleiding en, heel belangrijk, houdt de cliënt gezelschap.

De mantelzorger is de spil in het geheel. Aan hem of haar wordt ieder bezoek digitaal gerapporteerd. De mantelzorger bepaalt ook in overleg met de cliënt de frequentie en intensiteit van de werkzaamheden.
Kortom een vorm van zorgverlening die de cliënt centraal stelt , met persoonlijke aandacht als belangrijkste uitgangspunt. Er zijn al hechte relaties ontstaan door deze manier van werken.
Zie voor meer informatie www.mantelaar.nl

Poppenspeler Feike Boschma geeft 18 mei een voorstelling in het Huis De Pinto. Feike is een bekendheid in binnen- en buitenland, maar dit wordt zijn eerste voorstelling in eigen buurt. Op zijn 93e, wel te verstaan. Een meester aan het woord.

Feike Boschma met Matthias Kadar. Foto Welmoed Koekebakker

Feike Boschma
'De beweging is de essentie'

Op een koude zondagmiddag schuif ik bij mijn overburen Feike en Elleke aan tafel. Een kamer die uitpuilt van prachtige boeken, kunst en poppen. Uitzicht op de Krom Boomssloot. Elleke schenkt wijn en serveert hapjes en Feike vertelt. Ongelooflijk, je gaat bij je buren op bezoek en er gaat een wondere wereld voor je open. Alsof je even mee op reis mag met zijn poppen, zijn verhalen en zijn herinneringen.

Het begon allemaal in IJsbergum, een klein dorpje in Friesland. Feike's vader was veehouder en zijn kunstzinnige moeder nam de familie mee naar kunstvoorstellingen. Op zolder stond een grote kist met lappen en een spiegelkast. Feike knutselde van lapjes en stokjes figuren in elkaar, liet ze bewegen en zag tot zijn eigen verbazing dat ze tot leven kwamen. "Hee, ze gingen leven. Verbijsterend!" Het fascineerde hem zo dat 't hem nooit meer zou loslaten.

De oorlog maakte de wereld heel klein, en Feike moest een tijd onderduiken, maar lapjes waren altijd wel voorhanden. Zijn eerste voorstelling maakte hij in 1945. "Na de oorlog was er een enorme honger naar cultuur. Iedereen deed alles op straat. Ik had dat witte popje, het witte danseresje, mijn eerste popje, en daar maakte ik een voorstelling mee, dat sloeg toen aan zoals dat heet. Alle marionettenspelers maken altijd een danseresje, omdat het gewicht wegvalt. Een pianist uit Sneek zei, zal ik er muziek bij spelen? Het werd een wals van Chopin".

Al gauw na de oorlog ontmoette hij Cilli Wang, toen al door de wol geverfd in onder meer het antifascistische cabaret Die Pfeffermühle. Cilli had een marionettenspeler nodig. Ze zou Feikes leermeesteres worden, maar langzaamaan groeide er een vriendschap voor het leven.

In 1947 debuteerde Feike bij Wim Sonneveld. Vervolgens werkte hij samen met onder meer beeldend kunstenaar Peter Struycken, en in de jaren zeventig met mime-acteur Rob van Houten in diens theater "Funhouse".

Tientallen voorstellingen heeft hij in de loop der jaren gemaakt en generaties theatermakers geïnspireerd. Tot zijn eigen verbazing zagen zijn collega's hem als een vernieuwer. Ter ere van zijn 90ste verjaardag werd een portret van Feike Boschma toegevoegd aan de "Eregalerij van Nederlandse Theatergrootheden" te midden van inmiddels 29 anderen. Zie http://www.eenlevenlangtheater.nl/feike boschma/

"Ik vind het heel eervol om een plekje te hebben tussen al die grote theaterpersoonlijkheden. Wonderlijk!", zegt Feike daarover. "Ach, weet je, alles kwam me een beetje aanwaaien. Zo belangrijk is het niet, de een speelt viool, de ander danst, de ander zingt, ik ben poppenspeler - je doet het, je hebt de aanleg en de kans gekregen, je moet er alert op zijn."
Hier is een meester aan het woord die bescheidenheid tot motto heeft gemaakt.

Verbeelding

Feike maakte zijn figuren altijd zelf. "Mijn poppen zijn bijna altijd abstract. Niet concreet. Ik laat graag alles aan de verbeelding over. Het zijn eigenlijk meer transparante lapjes, die ik zo laat beweging dat ze de illusie van een personage oproepen." Zijn voorstellingen zijn dan ook niet gebaseerd op tekst.

'Ik zoek naar een cadans en motoriek die past bij de natuurlijke beweging van het materiaal. Door de beweging moet de toeschouwer begrijpen wat zich in het leven van die pop af speelt. Zoals de vloedlijn beweegt langs het strand, zo bewegen mijn poppen. De beweging is de essentie, zonder de beweging is er niets". (Geciteerd uit: Als een vloedlijn, documentaire van Leonard Retel Helmrich, Scarabee Films, 2001)

Feikes voorstellingen zijn niet onder een noemer te vatten. Sommige zijn gebaseerd op sprookjes, sommige op universele thema's, andere op schrijvers (Pushkin, Heinrich Heine, García Lorca). Jiddische cultuur, Chinese opera, de Duitse klassieken, de Indiase Godenwereld, Franse chansons, Russische sprookjes..., het komt allemaal aan bod.

Even een misverstand uit de weg ruimen: het zijn geen kindervoorstellingen.

Leven en dood

Een blijvende bron van inspiratie zijn de gedichten van Frederico García Lorca. "De poppen die ik voor Lorca maakte waren

altijd de mooiste. In zijn gedichten zit een spanning tussen leven en dood. Juist als we dood dreigen te gaan wordt het leven zo leuk en interessant. Dood is het zout in de pap. Een bloem is mooi, maar we weten: straks verwelkt ze. Dat geeft de spanning waardoor we van die bloem houden en waardoor die bloem kwetsbaar is." (Trouw, 25 april 1996)

Die spanning tussen leven en dood zit ook in Feikes poppenspel. Dat schreef Greet van der Krieken al in een interview bijna 20 jaar geleden (Greet van der Krieken: Feike Boschma, 50 jaar poppenspeler. Opnieuw, September 1996, p. 8-9). "Feike's marionetten: je kunt er het leven en de dood mee verbeelden, het is hun grootste en tegelijkertijd hun enige drama. Iedere toeschouwer weet dat de marionet maar een lap is, maar door Feike komt hij tot leven, beeldt liefde en haat uit, vertedert ons, laat ons lachen. Maar zodra het doek valt ligt daar op tafel gewoon een lap. Dat is de essentie van het poppenspel van Feike". Zie ook: interview met Feike Boschma in NRC, 20 november 1990.

De Nieuwmarktbuurt

Feike en Elleke wonen sinds 1971 aan de Krom Boomssloot. "Daarvóór woonden we in de P.C.Hooftstraat. Dat klinkt heel luxe maar het was een uitgewoond pand. Dus we zochten iets anders. In 1971 vonden we dit. We zijn er erg gelukkig mee. Al 43 jaar!"
"We hebben de Nieuwmarktrellen meegemaakt. Maar ik ben niet zo'n held, hoor.
De buurt is in zoverre achteruitgegaan dat de winkeltjes weg zijn. In die tijd bestond Albert Heijn al, maar om principiële redenen gingen we naar de kleine winkeltjes. Er was een melkwinkeltje, Klaas in de Bethaniënstraat, die bracht de melk rond. Gerrit van Beeren, de groentenman, had wel 6 soorten aardappelen.
Het leuke van deze buurt is dat we zo gemengd zijn. En dat we geen pretenties hebben. We zijn heel gewoon. Incognito."

Optreden in het Huis de Pinto

Op 18 mei gaat Feike weer optreden. En wel in het Huis de Pinto. Dat gaat binnenkort zijn deuren opengooien als "literair-cultureel centrum voor de buurt".
Feike heeft in allerlei landen opgetreden: Zuid-Afrika, Portugal ("ik heb daar een week lang cursus gegeven, in het Frans, maar ik denk in het Fries!"), Griekenland.
"Maar in mijn eigen buurt: nog nooit! Dit optreden in Huis de Pinto in mei zal de eerste keer zijn".
Feike zal de voorstelling verzorgen samen met Matthias Kadar, componist, gitarist, zanger, en saxofoniste Hester Cnossen. Op www.matthiaskadar.eu vindt u een paar fraaie filmpjes over Feike, Matthias en Hester.

De poëzie

Mijn volgende ontmoeting met Feike en Elleke, en dit keer ook met de componist en vriend van Feike, Matthias Kadar, is in Feikes atelier, beneden. Daar zit Feike nog iedere dag, en geeft vorm aan nieuwe ideeën. Ideeën te over! Want, hoe was het ook al weer: "beweging is de essentie". Overal prijken poppen. Nou ja, lapjes die ieder moment tot leven kunnen komen. En meeluisteren.
"Kijk, dit… (hij pakt een gedaante van zwarte voile en gitzwart haar)… dit is Juliette Gréco.… En dit (pakt voorzichtig een stokje met wat tere witte tule…)... dit is het witte danseresje, mijn eerste popje…".
Is het toeval dat je eerste popje een danseresje was, en je levenspartner Elleke ook danst?
"Haha, ja, schrijf dat maar op! Maar er is ook veel zielsverwantschap tussen ons, hoor – het muzische, de poëzie."

Welmoed Koekebakker

Feike Boschma
Optreden
m.m.v. Matthias Kadar, gitaar en zang, en Hester Cnossen, saxofoon
18 mei 2014 15.00
Huis de Pinto
Beperkt aantal plaatsen beschikbaar
Let op aankondiging Huis de Pinto
NB: Dit is geen kindervoorstelling

'In 1614 was de toren dan voltooid, en dit jaar werd in gulden letters boven de wijzerplaat aangebracht' (De Zingende Torens van Amsterdam, 1947, door mej. Barendina Bijtelaar)

Feest Zuidertoren 400 jaar!

FOTO: MAAIKE PUTMAN

Natuurlijk kent u de Nieuwmarktbuurt op uw duim, daarom woont u hier zo graag en al zo lang. U weet de vergeten plekjes, u kent dat ene bankje met het mooiste uitzicht en dat zegt u never-nooit-niet tegen de toeristen. U heeft allang geconstateerd dat in het jaar onzes Heeren 1614 de bouw van de Zuidertoren voltooid werd. De Zuiderkerk was overigens drie jaar eerder klaar. U vraagt zich af waar het feestje nu toch blijft. Welnu: een feest gaat er komen en wel op zondag 15 juni, in het jaar onzes Heeren 2014.
Om 10.30 uur opent de Zuiderkerk haar deuren om u als buurtbewoners en ds. Eddy Reefhuis, predikant van de Oudekerkgemeente te ontvangen voor de viering van een bijzondere kerkdienst. Deze vindt plaats van 11.00 tot 12.30 uur. De heer Geert Mak, buurtgenoot, heeft zich bereid verklaard een feestelijke 'preekrede' uit te spreken. Daar hoort u als buurtbewoners natuurlijk allen bij. De kinderen van de beide scholen, de St. Antoniusschool en De Witte Olifant, hebben het interieur mooi versierd met tekeningen van torens, torens en nog meer torens. Een gelegenheidskoor onder leiding van cantor Christiaan Winter gaat voor u het hoogste lied zingen, begeleid op het harmonium door organist Jacob Lekkerkerker. Na afloop van de dienst vindt de boekpresentatie plaats, met daarin het verhaal over de ontwerper en bouwer van de Zuidertoren, Hendrick de Keyzer, uniek fotomateriaal over de toren en uw 'parels' (tekst van maximaal veertig woorden), die als een veelkleurig snoer door het boekje heen geweven worden. Na afloop is er een receptie met 'brood en wijn', het koor zingt zijn lied, de klokken luiden over de Nieuwmarktbuurt, zoals ze dat al vierhonderd jaar doen.
Zing mee, feliciteer de toren of stuur uw favoriete foto op!

Wilt u meezingen met het speciale gelegenheidskoor? Er worden 40 zangers en zangeressen gevraagd. Of wilt u de toren feliciteren met haar 400 jarig bestaan met een persoonlijke anekdote, herinnering of foto? Mail dan uw aanmelding voor het koor, uw felicitatie (maximaal 40 woorden) of uw beeldmateriaal vóór 13 april naar: 400jaarzkt@gmail.com.
Uw aanwezigheid om 10.30 uur op 15 juni in de Zuiderkerk wordt zeer op prijs gesteld.
Met dank, namens het comité 400 Jaar Zuidertoren, Marten en Greet van der Krieke, Henri van Poll.

Anagrammatica

De kerstpuzzeljury, bestaande uit Henk Entermaat (voorzitter), Karen Hematent en Herta Kneteman, heeft zich gebogen over de ingezonden oplossingen. Eerst werden een paar algemene kwesties besproken: Wat is het verschil tussen een anagram en een palindroom? Kan een palindroom tevens een anagram zijn? De woordenboeken zijn onduidelijk en spreken elkaar tegen. De Nederlandse term 'letterkeer' helpt ook niet: die geldt als vertaling van 'anagram' en niet – wat je eerder zou verwachten – als vertaling van 'palindroom'. 'Letterkeer – ketterleer!', riep Herta in een vlaag van anagrammenkoorts.

Een anagram maak je door de letters van een woord of woordcombinatie zodanig te herschikken dat een nieuw woord of woordcombinatie ontstaat; bijvoorbeeld 'arm - ram'. Een palindroom wordt meestal gedefinieerd als een woord of woordcombinatie die bij omkering een identiek resultaat oplevert: 'dood', 'pop', enzovoorts. Volgens een andere, ruimere definitie, is alles wat omkeerbaar is een palindroom, dus bijvoorbeeld ook 'klok'.

Dan de verhouding palindroom – anagram. Eén woordenboek noemt een palindroom 'een speciaal geval van anagram'. In zijn algemeenheid is dit onjuist: 'pop', 'dood' enzovoort zijn geen anagrammen. Karen wist wel een mooi voorbeeld van een palindroom dat uit twee woorden bestaat die elkaars anagram zijn: Toen God Eva aan Adam had voorgesteld, sprak Adam: 'Ave Eva'. Hij vervolgde met de woorden 'Madam, I'm Adam', en dat is, zoals Herta opmerkte, wel een palindroom maar geen anagram.

Tenslotte de vraag: kan een anagram ook binnen één woord bestaan? Aanleiding was het woord 'wandeldwalen' in de puzzel, door Henk bedoeld als anagram 'wandel – dwalen'. Herta en Karen waren ertegen. Misleidend, te vergezocht, oneerlijk. Henk begon te aarzelen, maar zei: 'stel dat een van de inzenders dit anagram noemt, dan kunnen we dat toch moeilijk fout rekenen?' Volgens de dames kon dat best, de deelnemers kenden immers Henk z'n lijstje niet. Een beetje krom geredeneerd, van beide partijen, vonden ze uiteindelijk ook zelf. En daar bleef het bij.

Nu de kerstpuzzel. Deze bevat twee soorten anagrammen. Bij de eerste soort staan beide 'helften' in de puzzeltekst (bijvoorbeeld Anagrammenmoes – Marga nam ons mee). Bij de tweede soort staat maar één 'helft' in de puzzeltekst, de andere niet (bijvoorbeeld Douchensas – Oudeschans).

De opdracht luidde: 'zoek de anagrammen in de puzzel', waarbij anagrammen bedoeld waren die qua betekenis aansloten bij het puzzelverhaal. De meeste inzenders hebben de opdracht ook zo begrepen. Eén inzender heeft de opdracht anders geïnterpreteerd, en zelfbedachte anagrammen toegevoegd als 'maar – raam' en 'ramp – pram'. Karen stelde voor, deze uitingen van enthousiasme en creativiteit te honoreren, maar Herta en Henk vonden dat niet fair tegenover de andere inzenders. Ze zijn niet meegeteld. Niet alleen omwille van de sportiviteit trouwens, maar ook omdat anders het eind zoek is: 'nam – man', 'door - rood', 'niet – tien', 'komt – mokt', enzovoorts. Wél meegeteld zijn drie door Henk niet bedoelde anagrammen, de nummers 28 (onderdeel van de illustratie), 29 en 30. Er zijn drie inzendingen binnengekomen, waarvan één afkomstig van twee inzenders. En aangezien er drie prijzen zijn, geldt achteraf het devies 'meedoen is winnen'.

De uitslag:

1) Adje Pilman en Martje den Mordt: boekenbon (20 euro) van Pantheon (St. Antoniesbreestraat)
2) Lily van der Laan: cadeaubon (15 euro) van Het Hanzehuis (Staalstraat)
3) Mariolein Sabarte: cadeaubon (10 euro) van De Wijnerij (Binnenbantammerstraat)

Tot slot vroeg de jury zich af of er vaker een puzzel moet komen. Drie inzendingen, is dat niet wat weinig? Henk vond het niet erg, voor hem was het plezier van het maken het belangrijkste. 'En', zei hij, 'wie weet hoeveel mensen de puzzel wel leuk vonden, maar hun oplossing niet ingestuurd hebben'. 'Daar kom je nooit achter', zei Herta. 'Behalve misschien als je 't vraagt', zei Karen. Vandaar het volgende verzoek aan u, lezer:
Vindt u het leuk als er vaker een puzzel in OpNieuw komt? Laat dat dan aan de redactie weten via
opnieuw@nieuwmarktbuurt.nl

Maarten Henket

1	Anagrammenmoes	Marga nam ons mee
2	Henk Entermaat	Maarten Henket
3	Wandel	dwalen
4	D' Versche Pinda	De Vriendschap
5	Rijwegenbestand	Brandewijnsteeg
6	Stankgoristan	Koningsstraat
7	Schotse bolmotor	Recht Boomssloot
8	Douchensas	Oudeschans
9	Moos Kolomborst	Krom Boomssloot
10	Moos Koortsblom	Krom Boomssloot
11	Moos Blokstroom	Krom Boomssloot
12	Nuchtersbocht	Schottenburch
13	Keersenmaker	Armeense kerk
14	't Kroegschansje	Snoekjesgracht
15	Geesjes Knoest	Snoekjessteeg
16	Bebs showliefje	J.W. Siebbeleshof
17	Barones Tini Steenstraat	Sint Antonies Breestraat
18	Trui de Rozen	Zuidertoren
19	Tante Bimbams Narrennat	Binnenbantammerstraat
20	Dekselgaerde	Geldersekade
21	Slegtewaag	Lastageweg
22	KNAW-ruimte	Nieuwmarkt
23	Bouwselverklaring	Kloveniersburgwal
24	Rolwagenbrug	Groenburgwal
25	D. van der Piesch	De Vriendschap
26	Vermeende dwaling	vreemde wandeling
27	U deed Marga na? Nee	Een anagram deed u
28	Kerst	sterk
29	Strottoir	trottoirs
30	Marga na	anagram

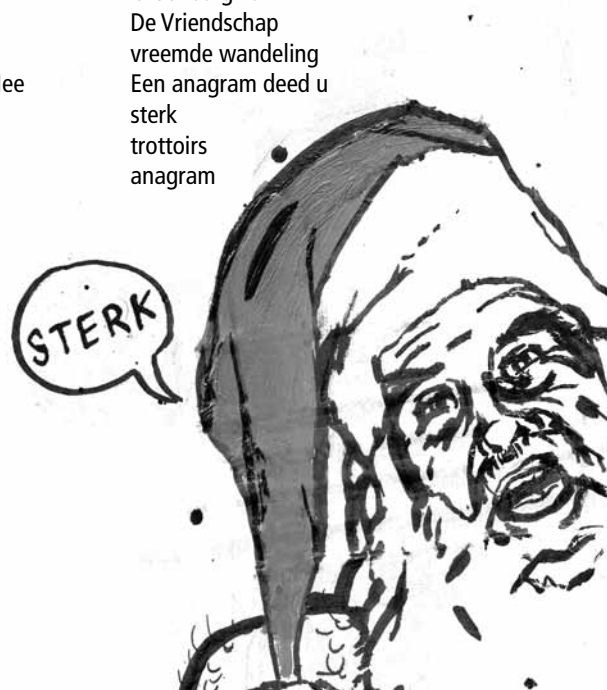

Nieuwmarkt Insula

Naar betere bereikbaarheid en parkeermogelijkheden in de Nieuwmarktbuurt

Stadsdeel Centrum kwam er niet uit.
Als er al iets duidelijk werd op de informatieavond van 29 januari jl., waren dat de beperkingen in het verkeersbeleid van het Stadsdeel Centrum, gemangeld als ze waren door de grote diensten als Dienst Infrastructuur Verkeer en Vervoer (DIVV) van de Centrale Stad en de verkeerslobby van de Kamer van Koophandel. Om op de valreep van haar bestaan toch tot een oplossing te komen zocht het stadsdeel contact met de buurt. Dit naar aanleiding van de verkeersoverlast in het noordelijk deel van de Nieuwmarktbuurt na de afsluiting van het westelijk deel van de Geldersekade. Inzet waren modellen tot het plaatsen van paaltjes om rondrijdend (vracht)verkeer te beperken. Een gewenste tijdelijke oplossing, maar als definitieve maatregel veel te mager. De modellen laten nog te veel ontsnappingen toe en genereren ook nieuwe problemen als onbereikbaarheid van een deel van de woningen en rijden tegen de rijrichting in. Bovendien worden met de maatregelen niet de oorzaken maar de gevolgen van het beleid aangepakt: de grote verkeersmaatregelen voor het instellen van de stadshartlus en het instellen van eenrichtingverkeer op de Geldersekade in relatie tot de aanleg van de Odebrug. Bovendien lokt de stad toeristen naar Amsterdam als een gastheer die een etentje organiseert zonder extra stoelen in huis te halen. Opvang van bezoekers aan de binnenstad die hier willen parkeren is slecht geregeld. Het is nog maar de vraag of het nieuwe bestuur wél tot een oplossing komt. Tijd voor het aanbieden van een alternatief.

Uitgangspunten

De buurt moet primair toegankelijk worden gemaakt voor alleen bestemmingsverkeer. Doorgaand verkeer moet aan banden worden gelegd.

Mogelijkheden voor bevoorrading van winkels, horeca, etc.

Afb 1 Verkeer aantrekkende bestemmingen waarvan bezoekers parkeren in de Nieuwmarktbuurt. De Wallen (rood), De Binnenstad (geel), de voorzieningen in de buurt zelf (de oranje stippen).

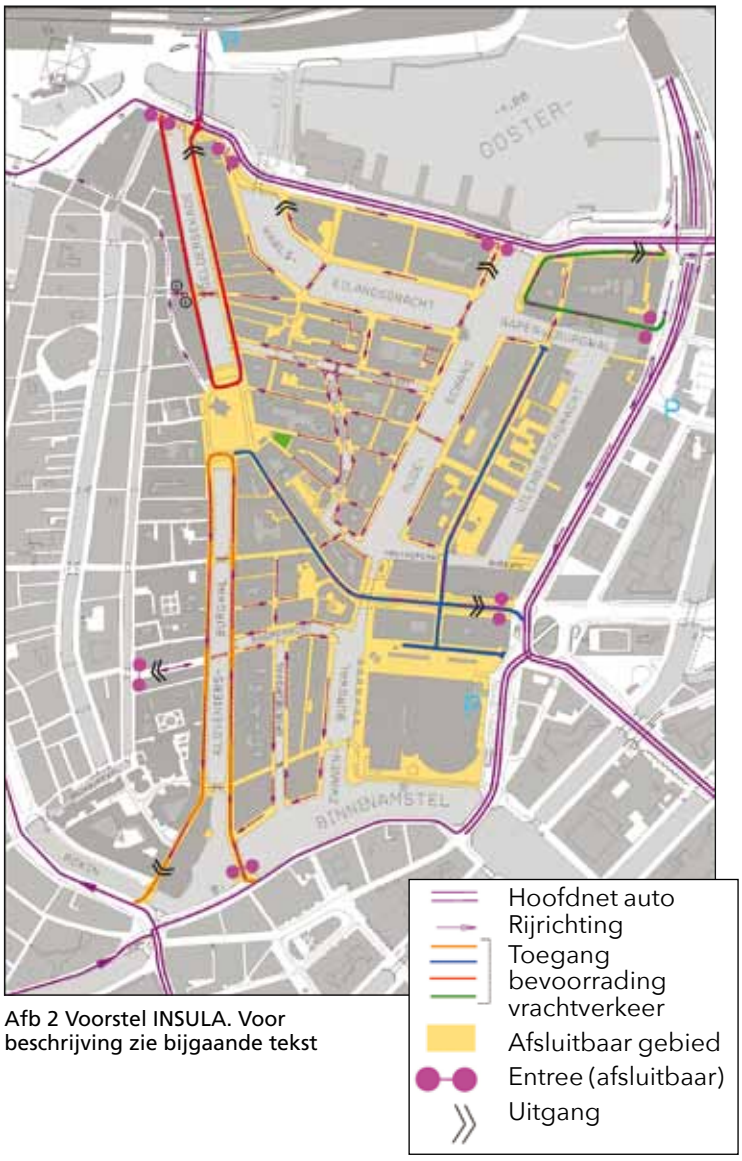

Afb 2 Voorstel INSULA. Voor beschrijving zie bijgaande tekst

dient te worden gewaarborgd maar wel gereguleerd, zoals in veel winkelcentra en andere oude binnensteden.

De toestroom van parkeerders die geen eindbestemming in de Nieuwmarktbuurt hebben moet worden gereguleerd. (Zie de kaart met verkeersaantrekkende bestemmingen waarvan de bezoekers parkeren in de Nieuwmarktbuurt.) Bewoners, ondernemers, bezorgers, etc. krijgen wel onbeperkt toegang en de garantie van een parkeerplek.

Voorstel Insula (zie afbeelding)

Voor de buurten begrensd door de Geldersekade-Kloveniersburgwal en het hoofdnet auto, het gele gebied op de kaart, wordt een 'parkeerinsula' ingesteld. (insula = eiland).

Alle entrees en uitgangen van de buurt voor auto's worden afsluitbaar gemaakt en voorzien van een pasjes/ticketautomaat. Bewoners en ondernemers met een parkeervergunning en geregistreerde taxichauffeurs krijgen een pasje. Voor bevoorrading en bezorging kan een vergelijkbare regeling worden getroffen als bij veel winkelcentra en binnensteden elders. Bezoekers van particulieren kunnen gebruik maken van een regeling met in/uitrijpasjes. De vele parkeerautomaten in de buurt kunnen worden vervangen door betaalautomaten bij de uitgangen van de buurt, vergelijkbaar met een parkeergarage. Op deze wijze kan ook controle worden uitgeoefend op de bezettingsgraad van het aantal parkeerplaatsen en worden verwezen naar parkeergarages in de omgeving. Op basis van ervaringscijfers kan een maximum bezettingsgraad van bijvoorbeeld 85% worden ingevoerd ten gunste van garantie op een parkeerplek, flexibiliteit, laad en losmogelijkheden, parkeerplek voor invaliden, etc. Net als bij parkeergarages kunnen op de grote borden de Nieuwmarktbuurt als 'open' of 'vol' worden aangeduid.

Bevoorradingsverkeer kan alleen de buurt in en uit via de radialen.

Om het doorgaand verkeer aan banden te leggen wordt de Nieuwmarkt, het plein, uit het verkeer gehaald. Uiteraard moet de bevoorrading van winkels en horeca daar wel kunnen plaatsvinden.

Voordelen

De maatregelen voorkomen doorgaand verkeer en rondrijdende automobilisten op zoek naar een parkeerplek. Het past in het beleid van het stadsdeel tot betere leefbaarheid en schonere lucht. Het beheer wordt eenvoudiger. Het is lucratief voor de lege garages in de omgeving. Betere toegankelijkheid en parkeermogelijkheid voor mindervaliden. Meer flexibiliteit bij laden en lossen en voor diensten en bedrijven die hun auto kwijt moeten. Verhoogde leefbaarheid en verblijfskwaliteit werkt ook door in bezoek aan winkels, markt en voorzieningen.

Aandachtpunten en uitnodiging tot reactie

Het voorstel vraagt een cultuuromslag bij de autolobby. Deze heeft nog steeds niet in de gaten dat met hun beleid de kip met de gouden eieren wordt geslacht. Ook andere buurten moeten in het beleid worden betrokken om te voorkomen dat de verkeersproblemen zich verplaatsen.

Er zullen nog veel details en juridische kwesties moeten worden opgelost. Maar het voorstel heeft zoveel aantrekkelijke kanten dat het uitgevoerd zou moeten worden. Tenzij iemand iets eenvoudigers bedenkt, met hetzelfde effect natuurlijk.
Graag uw reactie naar OpNieuw@nieuwmarktbuurt.nl

Evert van Voskuilen

Plant een droomboompje in het Olifantonibos!

Wij zijn drie dames die fantaseren over een Eetbare Groene Oase midden in het hectische en drukke centrum van Amsterdam. Een Natuur Avontuur voor zowel volwassenen als kinderen. Waar je tot rust kunt komen door met je handen in de aarde te zitten, te genieten van de omgeving, en van alles kunt leren over je eigen voedsel.
Het moet een plek worden die met name bedoeld is voor de bewoners van het centrum. Waar je thee kunt plukken en vervolgens opdrinken terwijl je van het uitzicht op het IJ geniet en ondertussen de vlinders en de bijtjes heen en weer ziet vliegen. Waar iedereen tegen een bescheiden tarief een plekje kan krijgen om wat groenten te verbouwen of een leuke cursus/workshop over moestuinieren kan volgen. Waar we eens per week in het gezamenlijke gedeelte van de tuin werken en een deel van de oogst mee naar huis kunnen nemen. En waar kinderen na school lekker tussen de planten kunnen ravotten en zich ongestoord vies mogen maken, hutten en vlotten kunnen bouwen, in de door ons zelfgemaakte vijver mogen spetteren, en van alles kunnen leren. Het tuinieren willen wij doen door met de natuur samen te werken, in plaats van tegen haar. Wij zullen dus op duurzame, biologische wijze tuinieren. De locatie die wij hiervoor in gedachten hebben is het DIVV-terrein aan de Dijksgracht, naast het populaire eetcafé Hanneke's Boom. Over een tijd zal dit vrijkomen.

Deze droom kan alleen werkelijkheid worden als ze door meer mensen wordt gedeeld. Daarom willen wij samen met jullie allemaal tijdens de Nationale Boomfeestdag zaadjes, vlinderstruiken en bijenbomen tegenover onze droomtuin planten. Hier komen straks bijen en vlinders op af, kunnen we textiel- of textielverf van maken, en mooie bloemen van plukken. Dit wordt het visitekaartje van onze droomtuin, te zien vanuit de trein. Op de plek zelf zullen wij die dag een leerzaam verhaal vertellen en vervolgens gezamenlijk de droomzaadjes planten. Ook zal er limonade en iets te snacken zijn en het geheel krijgt een vrolijke, muzikale begeleiding! Over een tijdje volgt dan ons Oogstfeest…

Tijd: Woensdag 12 maart, om 14.00 Locatie: Dijksgracht 1-6
Wees voorbereid om lekker vies te worden!
Ivm koek en zopie, graag aanmelden op: www.enwatkomterdan.nl
Op de website kun je ansichtkaarten kopen om het Olifantonibos te steunen.

Joanne Alting, Rosa van Giessen, Jona van Schie

Johannes-Passion in de Zuiderkerk

Op 12 en 13 april brengt het Groot Concertkoor Amsterdam de Johannes-Passion in de Zuiderkerk. Een bijzondere gebeurtenis vanwege het stuk, het koor en het gebouw waarin het wordt opgevoerd.

De Johannes-Passion

De Johannes-Passion, een werk van Johann Sebastian Bach, is een oratorium met als onderwerp het lijden en sterven van Christus. De eerste versie van het werk stamt uit 1724 maar is door Bach meerdere malen bewerkt. Het is muzikaal intenser maar ook ingetogener dan de enkele jaren later geschreven en beschouwelijkere Matthäeus-Passion. De teksten volgen het verloop in het evangelie van Johannes zoals dat in de Bijbel staat. In 'de Johannes' wordt Jezus meer neergezet als een krachtige persoonlijkheid met een boodschap dan als slachtoffer. In de opening wordt direct de toon gezet waarna het proces dat zou leiden naar zijn kruisiging veel aandacht krijgt. Kenmerkend zijn de felle dialogen tussen de van zichzelf overtuigde Jezus, de politicus Pilatus en het volk dat 'bloed wil zien'.

JS Bach. Eerste maten uit de originele partituur voor de Johannes-Passion. De intensiteit is er uit af te lezen.

Het koor

Het Groot Concertkoor ontstond in de tachtiger jaren van de vorige eeuw en profileert zich als een gemengd amateurkoor met ambitie. Het telt ongeveer zeventig leden. Op het repertoire prijken onder meer Psyché, Poème Symphonique van César Franck, de Mis in C groot van Ludwig von Beethoven en profane liederen van Schumann, Bartók, Schubert en Montsalvatge. En dan nu de Johannes-Passion van Bach. Zoals veel werken van Bach, voor een koor niet de eenvoudigste noten om te zingen vanwege de vaak verrassende wendingen. Bach schreef voor stemmen alsof het muziekinstrumenten zijn en die hebben vaak toch meer mogelijkheden. Van een koor vraagt het concentratie en toonvastheid. Niettemin werkt het Groot Concertkoor met overgave naar de uitvoering toe. Het ongeveer een uur en drie kwartier uur durende stuk wordt partij na partij ingestudeerd waarbij de koorleden die niet aan de beurt zijn de vele noten meelezen. Thuis kan er geoefend worden met behulp van oefenmuziek op de website. Een niet onbelangrijk hulpmiddel.

Het oratorium is met een enorme vaart en spanning geschreven. Dirigent, solisten en koor streven er naar die dramatiek en emoties over te brengen op het publiek.

Begonnen als studentenkoor is het Groot Concertkoor nu toegankelijk voor iedereen die het klassieke repertoire wil zingen. Om toe te treden tot het koor moet je wel een stemtest doen en de belofte dat de repetities consciëntieus worden bijgewoond. Op zich zelf redelijke eisen gezien het repertoire. Het aardige is dat zo'n ambitieus stuk als de Johannes extra leden aantrekt, zelfs van buiten de stad. Er zit veel 'muziek' in het Amsterdamse zingen.

De dirigent

Enrique López-Cortón, 1969, La Coruña Spanje is vanaf 2009 dirigent van het koor. Aanvankelijk piano en zang studerend koos hij uiteindelijk voor het dirigentschap. Hij kwam begin jaren negentig van de vorige eeuw naar Nederland voor een postdoctorale studie koordirectie aan het Sweelinck conservatorium. Hij koos voor Nederland omdat het muziekklimaat hier met onder anderen Frans Brüggen, Gustav Leonardt en Ton Koopman op dat moment toonaangevend was. Zij voerden oude muziek weer uit volgens het oorspronkelijke concept met bijpassende instrumenten. Enrique was en is daar zeer van gecharmeerd. Behalve het dirigentschap van meerdere koren gaat zijn passie uit naar het zingen zelf met onder andere een voorliefde voor het gregoriaans.

Solisten en orkest

Voor de uitvoering van de Johannes-Passion zijn als solisten betrokken: Rein Kolpa, Evangelist en verteller; Philip Barkhudarov, Christus; Titia van Heijst, sopraan; Rob Meijers, countertenor; Ambroz Bajec-Lapajne, tenor en Marijn Zwitserlood, bas.

De begeleiding wordt verzorgd door het Promenadeorkest, een professioneel symfonieorkest dat al jaren aan de weg timmert en is gespecialiseerd in het begeleiden van koren.

De Zuiderkerk

De Zuiderkerk of Janskerk, 1611 (toren 1614), Hendrick de Keyser, is de eerste voor de protestantse eredienst gebouwde kerk in Amsterdam. In architectonische termen: een driebeukige pseudobasiliek op rechthoekige plattegrond. Niet alleen voor de Nieuwmarktbuurt maar ook voor Amsterdam een van belangrijkste historische gebouwen.

Sinds 1929 zijn er geen reguliere kerkdiensten meer gehouden en het orgel werd verwijderd omdat de kerk te bouwvallig was geworden. Na een grondige restauratie, voltooid in 1979, werd het een expositieruimte voor de Dienst Ruimtelijke Ordening. Deze voegde aan het interieur enkele ruimtes toe. Na het vertrek van de Dienst Ruimtelijke ordening was de kerk even het onderkomen van het Nationaal Museum, maar sinds 2012 is de kerk beschikbaar voor vergaderingen, diners, recepties en concerten. Begin februari werden er bijvoorbeeld de prijzen uitgereikt van de Turing Gedichtenwedstrijd, het grootste poëzieconcours van Nederland. Op het gebied van concerten heeft de Zuiderkerk echter nog een reputatie te winnen. Nochtans is het een prachtige ruimte. Vloerverwarming zorgt er voor dat men zich zowel boven als onder de vloer behaaglijk kan koesteren aan de uitvoeringen. Met de Johannes-Passion in april als voorlopig hoogtepunt.

Voorverkoop van kaarten via:
www.grootconcertkooramsterdam.nl

Evert van Voskuilen

Bronnen: Jannie Ponsioen; Enrique López-Cortón, (www.enriquelopez.nl); www.grootconcertkooramsterdam.nl; www.zuiderkerkamsterdam.nl; www.hetpromenadeorkest.nl; www.reliwiki.nl;

DEKMANTELZORG

de win-win gedachte

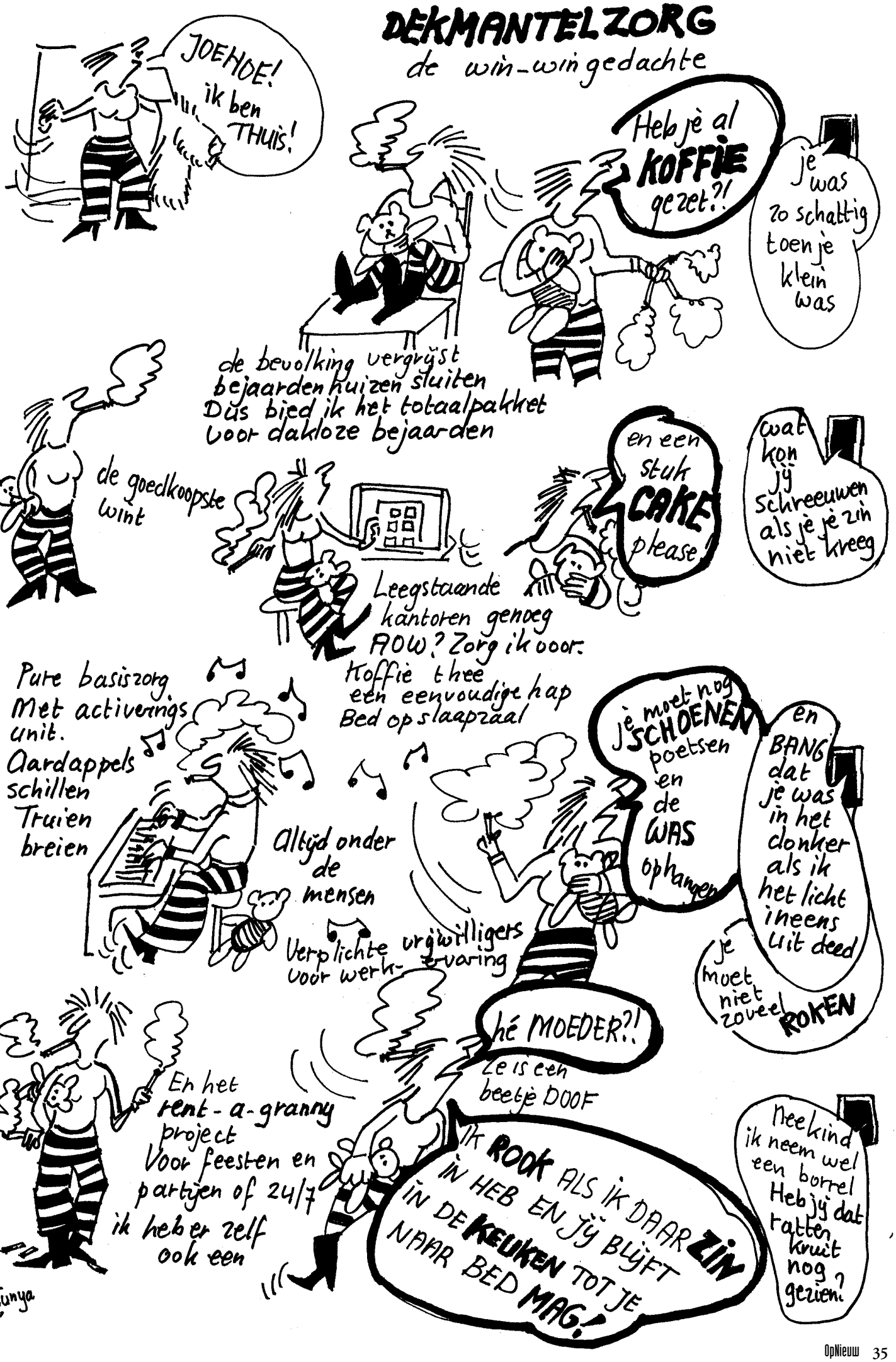

MACBIKE OOK ONDER-GRONDS

MACBIKE OOSTERDOK, onder de OBA

Fietsreparaties en onderhoud. Lekke bandenservice.
Verkoop van nieuwe en gebruikte fietsen. Fietsverhuur.
Dagelijks geopend van 09.00-17.45 uur.
Oosterdokskade 149, info@macbike.nl, macbike.nl

FITNESS & CARDIO
Personal Trainers op aanvraag

KICKBOKSEN KIDS & VOLWASSENEN
Gilbert Ballantine
(9x NL- en 7x Wereldkampioen)

RAYNETICS
Raimondo Fornoni
(Danser Nationaal ballet)

BODYSHAPE

Oudeschans 30
Telefoon: 020 624 58 58
www.panatta-gym.nl

PANATTA GYM Health & Fitnessclub

SAUNA INFRAROOD CABINE TURKS STOOMBAD POWER TOWER

De Wereld van de Hanze

Producten uit Hanze- en oude handelssteden van Europa

Het Hanze Huis, handelsbetrekkingen door geheel Europa

Het Hanzeverbond was een verbond van kooplieden en aangesloten steden in Europa. Ook de steden Groningen en Zwolle maakten in de 12de tot en met de 16de eeuw deel uit van dit verbond. Groninger, Zwolse en Amsterdamse kooplieden gingen handelsbetrekkingen aan met kooplieden voornamelijk uit de landen en steden rondom de Oostzee.De stad Groningen trad in het jaar 1407 toe tot het Hanzeverbond.
De vrije Keizerlijke Hanzestad Zwolle was bekend als overslagplaats voor o.a. Bentheimer zandsteen. Zwolle trad in het jaar 1407 toe tot Het Hanzeverbond.
De stad Amsterdam was na 1585 de stapelplaats voor de graanhandel in Europa en sterk verbonden met de Hanzesteden rondom de Oostzee. Aan de basis van de economische groei van de stad Amsterdam lag de graanhandel op de Oostzee. Het Hanze Huis handelt exact volgens de oude tradities van het Hanzekooplieden -en stedenverbond in Europa. Alleen die fabrikanten worden geselecteerd die sinds het jaar 1800 kwaliteitsproducten fabriceren. Het Hanze Huis heeft drie eigen winkels op unieke locaties in de steden Groningen, Zwolle en Amsterdam. Met deze drie winkels worden de aloude handelsbetrekkingen binnen Europa aangehaald en versterkt. Uniek in Europa… Bezoek onze winkels in Groningen, Zwolle of Amsterdam

HET HANZE HUIS AMSTERDAM
Staalstraat 20 - Telefoon 020-3303632

www.hethanzehuis.nl